

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 1

4 Şubat 2015 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.37

BAŞKAN: Hasan Fehmi KİNAY (Kütahya)

BAŞKAN VEKİLİ: Ziver ÖZDEMİR (Batman)

SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın, kamu kurumlarının ve basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

24’üncü Yasama Döneminin Beşinci Yasama Yılı’nın 17’nci Birleşimini açıyorum.

Bugün gündemimizde, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunun 2012 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri yer almaktadır. Şimdi, kurum hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere TRT Genel Müdürü Şenol Göka’ya söz vereceğim ama ondan önce toplantımıza iştirak eden TRT mensuplarını Komisyonumuza kendilerini tanıtmaları için söz vereceğim.

Önce Sayın Genel Müdürümüzden başlıyoruz;

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Şimdi, kurum hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere, sunumunu yapmak üzere TRT Genel Müdürümüz Şenol Bey’e söz veriyorum, mümkün olduğu kadar özet bilgi alalım.

Buyurun.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Sayın Başkanım, KİT Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, saygıdeğer milletvekilleri; müsaade ederseniz önce bir sunumumuz var, onu arz edebilir miyiz çok kısa olarak?

BAŞKAN – Buyurun.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri; eğer müsaade ederseniz teknik bilgiler de arz edeceğimden metne bağlı kalmak istiyorum.

Sayın Başkan, KİT Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, Parlamentomuzun değerli milletvekilleri, değerli basın mensupları; Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu, 15 televizyon ve 16 radyo kanalı, 3 basılı, 4 dijital dergisi ve 38 dilde gerçekleştirilen web yayını ile Türkiye’nin en büyük medya kuruluşlarından biridir. İletişim teknolojilerindeki gelişmeler ve bunun etkisiyle medya dünyasında yaşanan büyük değişim, dünyanın globalleşmesine yol açmıştır. Bir kamu yayıncısı olan TRT, hemen hemen tüm dünyaya yayın yapan dev bir kurum hâline gelmiştir. Kurumumuzun 2012 hesaplarının görüşüleceği bugünkü toplantıda yayın dünyasındaki teknolojik gelişmeler ile TRT’nin şu anki faaliyetleri ve geleceğe dönük projeleri hakkında bilgi vermek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günümüzde her an yeni bir gelişmeye tanıklık ettiğimiz, âdeta hızına ayak uydurmakta zorlandığımız bir medya ortamının içindeyiz. Yeni medya ortamında üretilen bilginin çokluğu ve bu bilginin iletim hızı dolayısıyla hem medya tüketicileri dediğimiz bireyler hem de kurumsal yapılar zorlanmaktadır. Enformasyon bombardımanı ile sosyal medya ve mobil mecralar, insanların tüketim alışkanlıklarını da çok derinden etkilemektedir. Facebook, twitter ve benzeri sosyal ağlar yanında IPTV, Web TV, bulut teknolojileri gibi yeni gelişmeler ortaya çıkmış; diğer taraftan plazma, LCD, OLED televizyon teknolojilerini almıştır. Bunların yanı sıra gözlüksüz yani 3D televizyonlar, çok yüksek çözünürlük yani 4K hatta 8K yayın teknolojileri ortaya çıkmıştır. Yine bu yeniliklere paralel olarak radyo yayıncılığında da sayısal, çoklu platform yayıncılığı ve hybrid yayınlar yapılmaya başlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yaşanan değişim ve gelişmeler hayatımızı her yönüyle etkilemektedir. Özellikle bilgi teknolojileri ve medya sektöründeki büyük gelişmeler kendi çocuklarımızın da içinde bulunduğu yeni bir nesil meydana getirmiştir. Bu nesil, teknolojiyi etkin kullanan, sanal ortamlarda gezinen, çok kimlikli, daha çok elindeki yeni medya aracı ile baş başa kalan, yalnız; duygu ve düşünce üreten, bunu diğerlerine ileten paylaşımcı; networkler üzerinden kurduğu ilişkilerle sosyal; her zaman ve her yerde online ancak sosyal ortamlara uyum sorunu yaşayan bireylerden oluşmaktadır.

Kamu hizmeti yayıncısı olarak, teknolojik gelişmelere ayak uydurmamız ve bu gelişmelere uygun içerik üretmemiz, millî ve manevî değerlerimizi koruyarak yeni kuşaklara bu değerleri aktarmamız gerekmektedir. Ancak gelenek ve göreneklerimize, millî ve manevî değerlerimize sahip çıkarken yeniliğe ve teknolojiye karşı bir duruş da sergileyemeyiz çünkü biz istesek de istemesek de günümüz iletişim ortamının şekillendirdiği ve aynı zamanda bu iletişim ortamını şekillendiren yeni bir nesille karşı karşıyayız. Bugün çok sayıdaki televizyon, radyo, farklı platform ve mecralardaki yayınlarımız, yeni medya alanındaki üretim ve faaliyetlerimiz, yeni nesil teknolojilere dayalı çalışmalarımız ile var olmaya gayret gösteriyoruz. Dünyanın hemen hemen her yerinde ülkemizi, ülkemizin sesini duyurmaya çalışıyoruz. Bu anlamda, klasik radyo ve televizyon yayıncılığı yaparken gelecekte var olabilmek için yeni teknolojilere hızla ayak uydurmanın, uygun

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 2

içerik üretmenin ve bu içeriği değişen ve gelişen mecra ve platformlarda sunabilmenin çabası içindeyiz. TRT çalışanları olarak, yayıncılığın bize ve kurumumuza sosyal sorumluluklar yüklediğinin bilincindeyiz. Bu sebeple yayınlarımızın öncelikli amacı kamuya karşı sorumluluklarımızı yerine getirmektir. Ancak televizyon yayıncılığının okulu olan TRT, kamu yayıncılığından taviz vermeden izlenir ve dinlenir olmayı da hedeflemektedir.

Bu doğrultuda:

Yeni dönemde radyo kanallarımızda ve hizmet alanımızda yapılanmaya giderek radyo yayıncılığımızı geliştirmek istiyoruz. Bu bağlamda hızlı bir çalışmayla TRT kent radyoları; İstanbul, Ankara ve İzmir'de ocak ayında yayınlarına başlamıştır

TRT'nin zengin müzik ve belgesel arşivleri ile repertuarlarımız yenilenerek kısa zamanda yerel, bölgesel radyo ve televizyon kuruluşlarının hizmetine açılmıştır. Arşivimizin yenilenme çalışmalarına hız verilerek bu yayın kuruluşlarının yayınlarına yönelik katkılarımız sürecektir.

Kurumumuza Türk halk müziği, Türk sanat müziği, çok sesli müzik, ses ve saz sanatçısı alımıyla ülkemizin, kültür ve sanat alanına katkı sağlanacaktır.

Aktüel bilgiler ve akademik anlayışla hazırlanarak ocak ayında yayım hayatına başlayan Radyovizyon dergimiz daha da geliştirilerek kamuoyunun hizmetine sunulacaktır.

Uluslararası İngilizce haber kanalımız TRT World'ün teknik altyapısı kısa zamanda tamamlanmış olup ocak ayında ilk sinyal uyduya gönderilmiştir. Hem ülkemiz hem de TRT için büyük önem taşıyan bu kanalımızla ilgili tüm çalışmalar tamamlanarak en kısa sürede yayın hayatına başlayacaktır.

Uluslararası alanda daha etkili olabilmek, ayrıca başta İngilizce kanalımız olmak üzere diğer kanallarımızı daha geniş kitlelere yaymak için Londra, Moskova gibi yeni temsilcilikler açılacaktır.

Çok dilli televizyon yayıncılığını geliştirmek için çalışmalarımız devam edecektir.

Arapça kanalımızın yayın içeriği daha da zenginleştirilerek kanalın etkinliği artırılacaktır.

Coğrafi ve kültürel yakınlığımız göz önünde bulundurularak Balkanlara dönük

yayınlar ağırlık verilecektir.

Her türlü görsel, işitsel arşivimiz ulusal ve uluslararası alanda akademisyen, araştırmacı, gazeteci ve üniversite öğrencilerine açılacaktır.

TRT, yapacağımız çalışmalarla ulusal ve uluslararası ölçekte eğitim merkezi hâline getirilecektir.

Bizlere verdiğiniz destek için şahsım, çalışma arkadaşlarım ve kurumum adına teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Kurumun 2011 yılına ait gündemde kalan iki önerisi bulunmaktadır, 1 no.lu öneriyi okutup işleme alacağım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – TRT yönetim kurulunca kurum ve kamu yararı gözetildiği gerekçesiyle iptal edilen merkez hizmet binaları ile diğer binaların, genel temizlik ve park, bahçe bakım hizmeti alımı ihalesi işleminin; Ankara 5. İdare Mahkemesinin kararı ile iptal edilmesi sonucunda Mahkeme kararının uygulanması gerekçesiyle iş ortaklığı ile imzalanan hizmet sözleşmesinin, ilgili mahkeme kararının Danıştay 13. Dairesince temyiz istemi kabul edilerek bozulmasına rağmen, Danıştay kararının uygulanmayarak kurum menfaatine uygun olmayan hizmet sözleşmesinin iptal edilmeyip sürdürülmesi hususunun Maliye Bakanlığınca soruşturulması.

BAŞKAN – Evet, cevabı kim okuyacak?

TRT TEMSİLCİSİ TİJEN KARAŞ – Cevap kısmını ben okuyacağım.

2011 yılı raporunun "Öneriler" bölümünün 8'inci maddesinde yer alan hususlarla ilgili olarak Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen ve Başbakan Yardımcılığının, Sayın Bülent Arınç'ın 16/1/2014 tarih ve sayılı yazısı ekinde Başbakanlık makamının konuya ilişkin 13/1/2014 tarih ve 266-20.02-10 sayılı olurları ile birlikte kurumumuza gönderilen 29/11/2013 tarih ve 11-13-5 sayılı Soruşturma Raporu'na istinaden, genel müdürlüğün 20/1/2014 tarihli derkenar talimatı ile incelenmesi gerekiyorsa soruşturulması istenen hususlara ilişkin inceleme tamamlanma aşamasına gelmiştir.

Buyurun efendim.

BAŞKAN – Evet.

TRT TEMSİLCİSİ TİJEN KARAŞ – Bilgi notumuz varmış, onu da ekleyelim arzu ederseniz.

BAŞKAN – Tabii.

TRT TEMSİLCİSİ TİJEN KARAŞ – Konuyla ilgili Teftiş Kurulu Başkanlığınca yapılan soruşturma dosyanın Meclise gönderilmesinden sonra 23/1/2015 tarihinde sonuçlanmıştır.

BAŞKAN – Sayıştaya bu soruşturma şeyi iletilmi mi acaba?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, bize geldi, gereği yapıldığı için bu önerimizin çıkarılmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Gereği yapıldı, gündemden çıkartılması...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 3

Sayın Develi, buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayın Başkanım, gereği nasıl yapılmış, sorun nasıl çözülmüş, onu bir anlatır mı Sayıştay?

BAŞKAN – Evet, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, biz Danıştay kararı uygulanmadı diye soruşturma istemiştik, bizim önerimizden sonra Danıştay kararı uygulandı, ihale iptal edildi, birinci safha bu.

İkincisi: Biz, tabii, Maliye Teftiş Kurulundan soruşturma istemiştik, Maliye Teftiş Kurulu kapandığı için Başbakanlık Teftiş Kuruluna yaptırıldı bu soruşturma, Başbakanlık Teftiş Kurulunun raporu da elimizde, orada da Başbakanlık Teftiş Kurulu soruşturma raporunda getirilen bazı öneri, tavsiyeler vardı, o tavsiyeleri de yerine getirdi. Bir tanesi, bu hizmet alımlarında yaklaşık maliyetin hesaplanmasında TRT biraz yukarıda tutuyordu, yüksek tutuyordu, kurumsal menfaat gözetilerek bu konuda TRT Genel Müdürlüğü de kendi iç düzenlemesinde değişiklikler yaptı yani yüzde 20 olan yaklaşık maliyet kâr marjını yüzde 10’a düşürdü, ya biz de onu istiyorduk, onun gereği de yapıldığı için biz çıkarılmasını talep ettik.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Evet, 2011 yılı 1 no.lu önerisinin Sayıştay tarafından gündemden çıkartılması yönünde müzakeresi tamamlanmış durumda, oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 no.lu öneri aynı zamanda 2012 yılı 4 no.lu önerisiyle benzer mahiyettedir, okutup birlikte işleme alacağım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bandrol alacaklarının tahsili amacıyla TRT Muhasebe ve Finansman Dairesi Başkanlığınca düzenlenen ödeme emirlerinin mahkemelerce, mahalli tahsil dairesince yapılmadığı, bu konuda yetkili olmayan birimlerce düzenlendiği, yasayla verilmeyen bir yetkinin yönetmelikle alınamayacağı gerekçesiyle iptal edildiği göz önüne alınarak; bandrol alacakları ile bandrol para cezalarının takip ve tahsilinde yetkilendirilen birimlerce düzenlenen ödeme emirleri konusunda gerekli yasal düzenlemenin yapılması için girişimlerin sürdürülmesi.

BAŞKAN – Buyurun.

TRT TEMSİLCİSİ TİJEN KARAŞ - 11/9/2014 tarih ve 29116 sayılı mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun’un 105’nci maddesinde yapılan yasal düzenleme ile kurumun bandrol alacaklarının takip ve tahsilinde yaşamış olduğu yetki sıkıntısı giderilmiştir.

BAŞKAN – Evet, Sayıştayın bu konudaki görüşü nedir acaba?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bu konuda çok büyük bir yasal boşluk vardı, yasal boşlukla malum cevapta söylendiği gibi giderildi, onun için çıkarılmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Evet.

Sayın Develi, buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – O bandrol alacaklarının içerisinde çok ciddi rakamlar var, yasal sorundan dolayı biriken rakamlar var, bunları nasıl takip edeceğiz? Mesela ben, bir tanesi 100 milyonun üzerinde bir tek firmadan bandrol alacağı var -kayıtlardan yanlış okumadıysam eğer - Sayın Genel Müdürden hem bu sorunun cevaplanmasını istiyorum hem de bu firma kimdir, neden bu kadar 130 milyon liraya yaklaşan -yanlış hatırlamıyorum değil mi?- bir bandrol alacağı var, bu bandrol alacağınız firma hangisi, kim, hangi şehirde bulunuyor, bu konuda bilgi verirseniz sevinirim.

BAŞKAN – Buyurun.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Sayın Başkanım, biz bu konuda biraz detaylı bilgiyi yazılı olarak cevap vermemizde bir sakınca var mıdır?

BAŞKAN – Tabii.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Şimdi ismini söyleyin, daha sonra yazılı olarak detayları verebilirler.

BAŞKAN – Evet, bu konuyla ilgili...

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA - Yani Sayın Başkanım, çünkü şu anda bizde böyle bir rakam görünmüyor, onun için söylüyorum “Yazılı olarak verelim.” diye.

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İsim olarak elimizde yok ama yalnız şunu biliyoruz biz: Bütün hepsi dava konusu olmuştur, yargılama devam ediyor bildiğim kadarıyla ve TRT bu yargılama davalarının çoğunu da kaybediyordu zaten, onun için biz ısrarla yasal değişiklik yapılsın istedik, nitekim oldu da yani.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Sayıştaya bir görevini hazırlatmak istiyorum. Sayıştay TBMM adına denetim yapan bir kurumdur. Biz de onların hazırlamış olduğu raporlardan bu kurumları denetliyoruz. Eğer Sayıştayın buradaki temsilcisi “Bu kurumun adı yok veya işte bu şirketin adı yok.” dıyorsa burada yapacak hiçbir şey kalmamış demektir. Siz bunu söylemekle yükümlüsünüz burada. “Bilmiyorum” demek işinizi yapmıyorsunuz demektir. Böyle bir olayı bilmiyorum demek ne demek ya, nasıl bir mantıktır bu? Çok rica ediyorum yani.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 4

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, bu konuda, TRT'nin bandrol konusuyla ilgili benim bildiğim kadarıyla binlerce davası var, bizim hepsini tek tek rapora yazmamız mümkün değil yani.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Beyefendi, Sayın Sayıştay temsilcisi, biz size rapora binlerce dava yazın demedik ki, belli bir örnek dava var ve bir şirket var ki ısrarla bu bandrol paralarını ödemiyor -yanlış söylemiyorum değil mi - siz diyorsunuz ki “Bu şirketi bilmiyoruz.” Kurumun yetkililerine soruyoruz, “Bilmiyoruz.” Arkadaşlar, siz biliyor musunuz?

BAŞKAN – Şimdi, biz bu konuyla ilgili olarak müzakere ettiğimiz süre içerisinde temin edebilirsiniz, devam ediyoruz zaten, diğer önerilerde onu açıklarsınız. Geneli üzerinde müzakere ettiğimizde o konuda da bilgi aktarabilirsiniz, var olan bilgileri, tespit edebildiğiniz bilgileri aktarabilirsiniz.

Bununla ilgili, öneriyle ilgili arkadaşlar, yasal düzenleme yapıldığı için gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı zamanda 2012 yılı 4 no.lu önerisi de benzer mahiyette olduğu için o da çıkartılmıştır.

Şimdi 2012 yılında beş öneri bulunmaktadır.

1 no.lu öneriyi okutup işleme alıyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ- Öneri 1:

Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu'nda yapım-yayını gerçekleştirilen program, film, müzik, kitap, senaryo gibi eserleri görsel, sesli ve yazılı kültür ürünleri halinde çoğaltıp pazarlanması konusunda, TRT ile yüklenici Firma arasında imzalanan 12.09.2008 tarihli sözleşmenin 6.4. maddesindeki "Şirket Sözleşme ekinde olan ürün listesi protokolü ve sonradan yapılacak ek protokoller kapsamı TRT Market ürünlerinden 3 (üç) yıl içerisinde en az 2000'er adet almayı veya çoğaltmayı kabul ve taahhüt eder." hükmüne ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmeyen firma ile ek protokoller imzalanmak suretiyle sözleşme süresinin uzatılmasına ilişkin iş ve işlemlerin TRT Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanlığınca incelenmesi ve gerekirse soruşturulması.

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

TRT TEMSİLCİSİ TİJEN KARAS - Cevap 1:

Öneri doğrultusunda konu Kurumumuz Teftiş Kurulu Başkanlığınca incelenmiş olup, düzenlenen İnceleme Raporunun "Sonuç" bölümünde, özetle;

Kurum tarafından yapım-yayını gerçekleştirilen program, film, müzik, kitap, senaryo gibi eserlerin çoğaltıp pazarlanması konusunda, Ulus Müzik Sanayi ve Ticaret A.Ş. firması ile 12.09.2008 tarihli ve üç yıl süreli sözleşme imzalanmış ve Sözleşmenin 12 nci maddesi kapsamında, Genel Müdürlüğün 14.06.2011/554-8118 20.06.2012/554-99-8255 sayılı Olurları uyarınca sözleşme süresinin birer yıl uzatıldığı,

Ancak gerek ilk üç yıllık süreçte, gerekse sözleşmenin süresinin uzatıldığı iki yıllık periyotta Firmanın sözleşmeye bağlı edimlerini tam olarak yerine getirmediği,

Bu kapsamda, Ulus Müzik A.Ş. firmasına, 28.02.2013 tarihli ve 2669 sayılı ihtarname gönderilerek sözleşme hükümleri kapsamındaki çoğaltma veya satın alma yükümlülüğü yerine getirilmeyen toplam 590.503,93 TL alacağım, 30 Nisan 2013 tarihine kadar Kurum hesaplarına yatırılması, aksi takdirde sözleşmenin tek tarafı olarak feshedileceği ve alacağın hükmen tahsilini teminen hukuki sürecin başlatılacağına bildirildiği,

Adı geçen firma tarafından Kuruma Kadıköy 30. Noterliği vasıtasıyla gönderilen 18 Nisan 2013 tarihli ve 22966 yevmiye numaralı ihtarnamede; Kurum talebinin kabul edilmediğinin belirtildiği,

Bunun üzerine, Ulus Müzik A.Ş. ile Kurum arasında düzenlenen sözleşmenin feshedilerek 250.000 TL tutarındaki teminat mektubunun irat kaydedildiği, ayrıca firmadan gecikme zammı dahil toplam 598.112,78 TL'nin tahsili ile sözleşmenin 10. maddesi uyarınca 250.000 TL cezai işlem uygulanmak suretiyle KDV hariç toplam 848.112,78 TL'lik Kurum alacağının tahsili için hukuki takibat başlatıldığı,

Konu ile ilgili hukuki sürecin halen devam ettiği,

Süresi üç yıl olan sözleşmenin, sona ereceği tarihten yaklaşık üçer ay önce birer yıl olarak iki kez süre uzatımı yapılmış olmakla, Firmanın yükümlülükleri açısından Kurum aleyhinde herhangi bir hak kaybının oluşmadığı, Kurumun haklarının aynen korunduğu,

Firmanın sözleşme kapsamındaki yükümlülüğünü yerine getirmesi yolunda gerekli girişimlerde bulunulduğu ve sonuçta sözleşmenin feshedilerek Kurum alacağının tahsili amacıyla hukuki sürecin başlatıldığı, sözleşmenin uygulama aşamasında Kurumumuz birimlerinin görevlerini yerine getirdiğinden "Konu hakkında yapılacak bir işlem bulunmadığı" belirtilmiştir.

BAŞKAN – Sayıştay bu konuyla ilgili düşüncesini ifade etsin.

Buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 5

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, biz yargı kararını bekleyeceğiz, gündemde kalmasını talep ediyoruz uygun görürseniz.

BAŞKAN – Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sunumu okudum, cevabı da okudum. Cevap kendi içinde çelişiyor bir defa. Cevabın son kısmında şöyle diyor: Sözleşmenin uygulama aşamasında kurumumuz birimlerinin görevlerini yerine getirdiğinden konu hakkında yapılacak bir işlem bulunmadığı belirtilmiş ve yargıya taşınmış. Tamam, bütün görevlerini yerine getirmişler değil mi? Sunumun üçüncü paragrafına dönüyorum, diyor ki: “Ancak gerek ilk üç yıllık süreçte gerekse sözleşmenin süresinin uzatıldığı iki yıllık periyotta firmanın sözleşmeye bağlı edimlerini tam olarak yerine getirmediği...” Yani daha ana sözleşme, üç yıllık sözleşme henüz sonuçlanmadan kurum bir tespit yapmış, diyor ki: “Yerine getirmemiş.” Bu kurum görevini öyle güzel yapmış ki, görevini şahane yapmış, arkadan bir yıl uzatmış, arkadan yetmemiş, bir yıl daha uzatmış. Sizi alkışlıyorum. Kurum görevini yerine getirmiş, mahkemeye vermiş. hiçbir arkadaşın cezai bir sorumluluğu yok bu işte. Sayıştay, size soruyorum, sayın Sayıştaydaki arkadaşlar. Böyle bir tespiti nasıl yapıyorsunuz, kurumun yerine getirdiği veya mahkemeye sevk etmek için yapacak bir şey olmadığı konusunda? Siz burada bir usulsüzlük tespit etmediniz mi? İlk üç yılda bu sözleşmeyi imzalayan vatandaş zaten yapması gerekenleri yerine getirmemiş, sonra kurum bir yıl daha uzatmış. Hangi gerekçeyle uzatmış çok başarılı da devam etsin diye mi uzatmış, yoksa başka nedenleri mi var? O nedenleri bilemiyorum. Yetmemiş, arkadan bir yıl daha uzatmış. Burada diyorlar ki: “Kurum görevlerini yerine getirmiş.” Sizce de getirmiş mi kurum görevlerini? Peki kurumda hiç mi sorumlu kimse yok, bu işleri kontrol eden, denetleyen, bu işle ilgili hiç mi arkadaş yok?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sayın milletvekilimize aynen katılıyoruz, zaten biz katıldığımız için, görüşümüz de o yönde olduğu için soruşturma istedik biz de. Maalesef, biz de aynen katılıyoruz size ve yargı sonunda da gerçekten TRT’de bir zarar ziyan ortaya çıkarsa kesinlikle biz ilgililerden talep edeceğiz yani o bakımdan... Yani size aynen katılıyoruz. Zaten o şeyi gördüğümüz için soruşturma istedik biz de.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yine Sayıştay Kanunu -yanlış hatırlamıyorsam 78’inci maddesi mi, 73 mü- Sayıştay memurları veya Sayıştay denetmenleri tespit ettikleri olumsuzluklarda bir suç unsuru... Burada bana göre görevi ihmal suçu var; kötüye söylemiyorum, ihmal suçu var. Bunun hakkında savcılık soruşturması isteyebilirler. Bu konuda böyle talebiniz oldu mu? Sizin kurumunuzdan talebiniz oldu mu savcılık soruşturması açılması konusunda, görevi ihmal edenler hakkında?

BAŞKAN – Teftiş Kurulundan soruşturulması istenmiş.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Biz teftiş kurulunda soruşturulmasını istedik.

Şöyle, aslında 6085 sayılı Sayıştay Kanunu çıktığında, malum, sizler de çok iyi biliyorsunuz, yasama organlı bu yasayı çıkarırken Yüksek Denetleme Kurulu... Aslında başta birleşme diye bir konu gündemde değildi. Yasa çıkarken -gerçekten bu konuda boşluklar var 6085’te- Yüksek Denetleme Kurulundaki o yetkilerimizin bir kısmı buraya taşınmadı. Kamu zararı konularında dediğiniz doğru, kesinlikle o maddeye uyuyor ama...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Çok net söylüyorum, sizin görevlerinizin içerisinde bir tanesi de, Sayıştay Kanunun’un ilgili maddesi şunu söylüyor, diyor ki: Sayıştay yaptığı denetimlerde eğer suç unsuruyla ilgili bir bulguya rastlandığında direkt savcılığa -yani Cumhuriyet Savcılığından bahsetmiyorum- soruşturma açılması talebiyle başvuruda bulunabilir diyor. Siz denetleyenler olarak bulundunuz mu?

BAŞKAN – Yalnız, Sayın Akar, burada, Sayıştayın teamüllerinde doğrudan soruşturma yapılmadan...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kendi kurumundan, kendi kurumundan...

TURGAY DEVELİ (Adana) - Yok Başkanım, böyle bir şey yok.

BAŞKAN – Böyle bir şey yok.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yapmayın, teamül falan yok. Hep beraber aynı amaç için buradayız.

BAŞKAN – Şöyle genelleştirebiliriz onu: Sayıştay böyle doğrudan soruşturma yapmaksızın...

TURGAY DEVELİ (Adana) - Hayır, Sayın Başkanım, böyle bir yoruma giderseniz o zaman...

BAŞKAN – Hayır, ben de bir soru sorayım mı müsaadenizle. Yani böyle bir teamül var mı, doğrudan savcılığa suç duyurusunda bulunduğunuz soruşturma talep etmeksizin, böyle bir uygulamanız var mı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Merkezi bütçenin denetimiyle ilgili konularda var. Yani orada zaten, malum, hesap mahkemesi kuruluyor, kamu zararı... Yani bu söylediğimiz KİT denetimde yargısal denetim yapamıyoruz Sayıştayda, o konuda bir boşluk var gerçekten.

BAŞKAN – O ayrı bir şey. Buradaki sorunun cevabını verin siz, boş verin, yargısal denetimden bahsedilmiyor. Savcılığa suç duyurusunda doğrudan... Ben de diyorum ki bulundunuz mu? Yani böyle bir, daha önce başka KİT’lerde ilgili Sayıştayda soruşturma yapılmaksızın doğrudan savcılığa suç duyurusunda bulunduğunuz örnekler var mı?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 6

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Bizim KİT denetiminde şimdiye kadar böyle bir uygulamamız yok.

BAŞKAN – Neyse, ben sorunun cevabını aldım.

Sayın Develi, buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) - Sayın Başkan, bu sorunun... Soru da yanlış verilen cevap da yanlış. Şimdi, Sayıştay Yönetmeliğinin... Az önce Sayın Sayıştay Grup Başkanı son günlerdeki, son yıllardaki teamüllere uygun bir yorum yaptı, “Bizim böyle bir şeyimiz yoktur, yetkiler yeni kanun yapılırken bu tarafa taşınmadı Yüksek Denetleme Kurulundan.” dedi. Bence orada bir yanlış anlama var arkadaşlar. Sayıştay Denetleme Yönetmeliğinin... Bu konuda, enerji KİT’lerinin denetlenmemesi konusunda Sayın Enerji Bakanının da bir yazısı vardı, diyordu ki: “Enerji KİT’lerinde Sayıştay denetçilerinin teftiş ve soruşturma taleplerini yerine getirmeyin, böyle bir yetkileri yok, KİT üst komisyonuna gönderin, orada tartışılın, gerekirse oradan bir karar çıksın.” Şimdi, bu Sayıştaya üstü örtülü sansürdü. Şimdi aynı mantıkla siz de buradan devam ediyorsunuz. Halbuki oradaki 32’nci maddenin beşinci fıkrasına atıfta bulunarak yetkinin direkt Sayıştayda olmadığını, teftiş ve soruşturma istenemeyeceğini söyleyen Sayın Enerji Bakanının... 35’inci maddeyi hem Sayıştay denetçilerine hatırlatıyorum hem de Komisyon Başkanına hatırlatıyorum. Orada Sayıştay denetçileri gördükleri bir usulsüzlük, suistimal ya da herhangi bir olayla ilgili olarak kendileri direkt rapor düzenleyerek Sayıştay Başkanlığının onayıyla direkt soruşturma ve teftiş isteyebilirler diyor. Zaten sizin kuruluş kanununuzda da gördüğünüz bir olay konusunda resen cumhuriyet savcılıklarına suç duyurusunda bulunma yetkiniz var. Neden bunları muğlak hâle getirip de sorunları çözümsüz bırakıyoruz ki.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA - Sayın Başkanım, Sayın Milletvekilim; konuyla ilgili olarak belki açıklık getirmesi açısından, zaten şu anda konunun hukuki süreci devam ediyor. “Üzerimize düşeni yaptık mı?” açısından az önce Sayın Vekilim sanırım öyle bir soru yöneltti. Teftiş Kurulu Başkanlığımız konuyla ilgili soruşturmasının neticesinde kurumun üzerine düşeni yaptığını açıklıyor. Arzu ederseniz Teftiş Kurulu Başkanlığımız bu süreç hakkında da size bilgi verebilir. Yani, arzu ederlerse Sayın Başkanım, bu konuyu daha belki aydınlatmada faydası dokunabilir.

BAŞKAN – Buyurun.

TRT TEFTİŞ KURULU BAŞKANI BAYRAM ALİ ERTEN – Efendim, öncelikle heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuya ilişkin soruşturma Başkanlığımızca tamamlanmıştır. Özet bir bilgi vermek gerekirse, TRT market ürünlerinden CD, DVD ve kitapların çoğaltılıp Ulus Müzik tarafından basın ve dağıtımının yapılması yönünde bir sözleşme yapılmış Eylül 2008’de. Üç yıllık bir sözleşme.

(“Duyamadık” sesleri)

TRT TEFTİŞ KURULU BAŞKANI BAYRAM ALİ ERTEN – Tekrar baştan alıyorum. Ulus Müzikle TRT market ürünlerimizin CD, DVD, kitap vesaire pazarlaması mümkün ürünlerin satış ve dağıtımına yönelik Eylül 2009’da bir sözleşme imzalıyoruz. Bu sözleşme üç yıllık bir sözleşme. Sözleşme kapsamında her bir ürünün -mesela TRT’nin, TRT Markette satılan bir kitabın yahut bir DVD’nin- 2 biner adet basılıp satış ve pazarlaması öngörülüyor. Bu tabii yaşayan bir süreç yani sözleşmenin imzalandığı tarihten sonra da yeni ürünler bastığımız müddetçe bunların eğer pazarlanabilir bulunması durumunda ayrıca bunlar da sözleşme kapsamına ilave ediliyor.

Şimdi, burada bir yanlış anlama var, öncelikle onu düzeltmek isterim. Firma yükümlülüklerini yerine getirmedi değil, firma yükümlülüklerini kısmen yerine getirmedi Sayın Başkanım. Mesela, diyelim ki bir kitaptan 2 bin adet basıp pazarlaması gerekirken 500 adet, bin adet basıp pazarlıyor. Hâliyle, bin adet bastığı noktada bin adet kitap yükümlülüğünü sözleşmeye bağlı olarak yerine getirmemiş oluyor firma.

Şunu da vurgulamak gerekir: İlk başta arzulanan sonuca TRT Genel Müdürlüğü olarak, idare olarak bu sonucu biz alamadık yani ürünlerimizin daha pazarlanabilir ürünler olduğunu değerlendirmiştik fakat gerek firma gerekse idare bu konuda yanıldılar yani çok da fazla istediğimiz düzeyde pazarlama yapamadık. Hâliyle firma yükümlülüklerini kısmen yerine getiremedi. Bu noktada da biz...

Ha, şunu da belirtiyim arada: Sayın Vekilimizin “Madem firma yükümlülüklerini yerine getirmiyor neden ilave birer yıl uzattınız?” diye bir sorusu oldu. Sözleşmenin yanılmıyorsa -şu an yanımda değil- 10’uncu maddesine göre sözleşmenin birer yıl süreyle iki defa uzatılması hususu sözleşmede düzenlenmiş. Biz de firmanın yükümlülüklerini şöyle, kurumumuzun hakları yönüyle herhangi bir kayıp olmadan, aynı şartlarda sözleşmeyi uzattık belki daha çok ürün pazarlarız düşüncesiyle. Nitekim, o iki yıllık süreçte de yine biz ürünlerimizi pazarladık, gelinen noktada artık firmanın yükümlülüklerini tam olarak yerine getiremeyeceği düşüncesiyle firmaya ihtarname çektik ve kısmi olarak yerine getirilmeyen yükümlülüklerinin tamamlanmasını istedik. Bu da tamamlanmayınca iki yıl uzatma süresi tamamlanmadan bu defa sözleşmeyi feshettik Yönetim Kurulumuz olarak. Şunu vurgulamak isterim: 250 bin TL’lik teminata irat kaydettik firma yükümlülüklerini yerine getirmediği için. Devamında, 250 bin TL cezai işlem uyguladık ve firmanın yükümlülüklerini yerine getirmediği her bir ürün için... Mesela burada rakamları verebilirim, şöyle efendim: Mesela 23 adet kitap 2 bin adet basılacakken tamamı basılıp

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 7

pazarlanmamış, 373 bin adet CD yaklaşık olarak, 150.718 adet DVD. Bunların her birini, firma yükümlülüğünü yerine getirmede için her biri için TRT'nin alması gereken meblağın biz toplamını hesapladık bu rakam...

BAŞKAN – 848 bin mi bu da?

TRT TEFTİŞ KURULU BAŞKANI BAYRAM ALİ ERTEN – Evet, bu rakam da yaklaşık 590 bin TL ,artı faizini de uygulayarak bu kısımlar için irat kaydettiğimiz 250 bin TL'nin dışında bu kısımlar, bu meblağlar için de firmaya alacak davası açtık. Bu tamamen ilgili hukuk düzenlemeleri gereğince karşılıklı yapılan bir sözleşme ve sözleşmeye bağlı olarak yükümlülüklerini yerine getirmeyen firmaya uygulanan yaptırım. Bu yönüyle kurumumuz birimlerinin, sözleşmenin uygulamasını takip etmekle yükümlü olan birimlerin ve orada görev yapan personelin herhangi bir sorumluluğunun olmadığını değerlendirdik biz soruşturmamız sırasında. Aksine bir bulguya erişseydik, zaten savcılığa suç duyurusunda bulunacaktık. Savcılıkta şu an takip edilen hukuki süreç sadece alacak davasıyla ilgili.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, Teftiş Kurulu Başkanı da “Bir kısım taahhütlerini yerine getirmede.” diyor .

BAŞKAN – Kısmen.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Bir kısım taahhütlerini veya kısmen taahhütlerini yerine getirmede diyor. Benim de merak ettiğim konu oydu yani bir yıl uzatmışsınız, bir yıl daha uzatmışsınız, ilk üç yılda kısmen taahhütlerini yerine getirmemiş, sonraki bir yıl yine bir kısmen daha getirmemiş, bir öncekileri de tamamlamamış. Ben de baktım listeye zaten sonra bir yıl daha uzatmışsınız. Böyle yürüyorsa bu işler yaptığımız iş doğrudur bana göre. Kimsenin şikâyet etmeye hakkı yok ki devlet zarar ediyor. Gerçi nedenlerinizden bir tanesi de bu, özelleştirmeler Türkiye'nin tüm kurum ve kuruluşlarındaki edinimlerine satarken gerekçelerden bir tanesi de bu; iyi yönetilmediği için, doğru yönetilmediği için. Arkadaşlarımızın kusuru olmadığı için de, bir bir mal varlıklarımızı elimizden çıkartıyoruz. Aynı şeyde olduğu gibi, orada da arkadaşlarımızın kusuru yoktu. Şu Şeker Fabrikasının arazisini ele geçiren ile EGO'daki binayı da tapuda ele geçirende de arkadaşlarımızın kusuru yoktu, olur böyle şeyler kamuda. Devam, bir beş sene daha uzatsaydınız keşke, doğru olan buydu bence.

BAŞKAN – Teşekkürler.

BAŞKAN - Beklentilere uygun herhâlde bir piyasada başarı elde edilemedi, değil mi?

TRT TEFTİŞ KURULU BAŞKANI BAYRAM ALİ ERTEN – Evet Sayın Başkanım yani biz ürünlerimizin daha pazarlanabilir ürünler olduğunu değerlendiriyorduk.

BAŞKAN – İlk kez mi böyle bir süreç yaşandı?

TRT TEFTİŞ KURULU BAŞKANI BAYRAM ALİ ERTEN – İlk kez böyle bir uygulama yapıldı.

BAŞKAN – Bunları da böyle değerlendirmek lazım.

Sayın Bıyıklıoğlu...

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) - Ben arkadaşına şunu sormak... Yani böyle bir firma... Belli ki maliyet daha yüksek, şu andaki, değil mi. Neden yapılmıyor yani siz nasıl yorumluyorsunuz bu olayı? Yani şimdi kitap basacak, zor bir iş değil, DVD çoğaltacak, zor bir iş değil. Nedir yani bu işin arkası?

TRT TEFTİŞ KURULU BAŞKANI BAYRAM ALİ ERTEN – Sıkıntı, pazarlama noktasında sıkıntımız oldu.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – TRT'de bu konuda, özellikle elinde bulundurduğu arşivi ve materyalleri dışarıya vermek konusunda, dışarının da bu konuda istifade etmesi konusunda bir uzmanlık alanı oluşmamış yani bunun pazarlanması konusunda TRT'nin bir uzmanlığı yok. O yüzden bundan aşağı yukarı beş altı yıl önce böyle bir yola müracaat ediliyor. Yani Ulus Müzik'in bu konuda pazarlayıcı ve ilişkilerinden istifade edilmek, üzere onun pazar açısından istifade edilmek üzere... Dolayısıyla başlangıçta çok iyi bir imkân gibi görünüyor bu ama beklenen sonucu vermiyor. Yani gerek DVD konusunda gerek TRT'nin yazılı materyalleri konusunda beklenen sonuç elde edilemiyor.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) - Toplam bilançosu nedir bu ihalenin?

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA - (Ses kaydında sorun olduğundan yazılamamıştır) ...yani TRT taahhüt ettiği başarıyı firma sağlayamıyor. Dolayısıyla ilk defa girilen işlem, ilk defa yapılan bir şey. Böyle bir şeyi belki hiç kimse ummuyordu, yani TRT böyle bir şeyi beklemiyordu. Gerçi firma da ilk defa denediği için o da böyle bir şey beklemiyordu. Sonuçta, şu anda devam eden hukuki süreçlere kadar böyle bir şey yaşandı.

AYDIN BIYIKLIOĞLU (Trabzon) – Meblağlar hakkında bir bilgi var mıdır elde?

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA - Şöyle efendim: Eğer gerçek anlamda bu iş başarılı olabilseydi çok yüksek meblağlar söz konusu olabilirdi çünkü özellikle TRT Marketin ürünleri düşünüldüğünde ve TRT'nin arşivi düşünüldüğünde çok yüksek meblağlara ulaşılabildi yani firmayla şu kadar meblağ üzerinden bir anlaşma söz konusu değil. Yani TRT'nin arşivinden peyderpey, firma başarı sağladıkça yapılıp piyasaya sunulacaktı, birçok insanın istifadesine de sunulacaktı ama firma bu konuda başarılı olamayınca bir meblağ da üretilmiyor, bir meblağ da düşünmüyoruz, öngöremiyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 8

TRT TEFTİŞ KURULU BAŞKANI BAYRAM ALİ ERTEN – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz ilave bir bilgi vereyim.

BAŞKAN – Buyurun.

TRT TEFTİŞ KURULU BAŞKANI BAYRAM ALİ ERTEN – Söz konusu ürünler hâlihazırda zaten TRT Markette satılmakta olan ürünlerdi. Biz Ulus Müzikle bu sözleşmeyi yapmış olmakla kendi satış hakkımızdan feragat etmedik yani TRT Marketten satılmakta olan ürünler yine satılmaya devam etti ve normal ciromuzu biz TRT Marketten zaten yaptık. Ulus Müzikle yapılan sözleşmeyle ekstra satışlarımız oldu fakat firma bu bağlamda yaptığı taahhüdü tam olarak yerine getiremedi, getiremeyince de biz, bütün taahhüdünü yerine getirmesi hâlinde ne kadar kurumumuzun alacağı olduğunu hesaplayarak bu meblağın tamamı firmaya rücu edilmek üzere alacak davası açtık efendim. Yani kurumumuzun herhangi bir kaybı olmadığı gibi, tam tersine kazanımı olmuştur.

BAŞKAN – Komisyon üyelerimiz zaten bununla ilgili olarak verilen açıklamada da, kurum tahsilatı, bir mali kayıptan öte, acaba bu görevi ihmal açısından bir tespitiniz oldu mu buna ilişkin değerlendirmelerde bulundular. Siz de olmadı diyorsunuz.

TRT TEFTİŞ KURULU BAŞKANI BAYRAM ALİ ERTEN – Hayır efendim, olmadı, tamamen iyi niyetle...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Sayın Başkanım, bu soruyu niye soruyorsunuz? Kendi cevaplarında var, ben o cevap üzerinden gittim. Diyor ki: “Geçmiş üç yıllık süre içinde ve uzatmalarda da -uzatmalar oynanırken de- aynı sıkıntıları yaşadık.” Kendi cevaplarında var, ben oradan gidiyorum yani ben başka yerden bir alıntı yapmadım.

BAŞKAN – Yani görevi ihmal anlamına gelmediğini yorumladı arkadaşımız.

TRT TEFTİŞ KURULU BAŞKANI BAYRAM ALİ ERTEN – Şöyle Sayın Vekilim, şu amaçlandı: Daha çok süreyi uzatırsak, firma o süre zarfında, o iki yıllık süre zarfında daha çok pazarlama yapacak, yine de kurumun kazancı olacaktır. Bu amaçlandı ve sözleşmenin ilgili hükmüne uygun olarak yapıldı.

BAŞKAN – TRT’nin bu alanda bir deneyimi olmuş.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA - Evet efendim.

Buyurun Sayın Develi.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayın Başkanım, aslında son derece sıradan bir ihalenin, son derece küçük rakamlarla ifade edeceğimiz bir uygulamasından nasıl dramatik bir sonucun ortaya çıktığını görüyoruz.

TRT gibi, onlarca televizyon kanalı olan, onlarca radyo kanalı olan, 10 bin kişinin çalıştığı, 100 milyonlarca liralık, 1 milyar liradan fazla yıllık bütçeyi kullanan bir kurum, yaşayan dilimizin en nadide eserlerini pazarlamak için, bunları satışa sunmak için hazırladığı CD’leri, kitapları, şarkıları, türkülerini, bu elinde bulundurduğu yayın gücüne rağmen beceremiyor. Hani nerede sizin bu yayın gücünüz, dünyayı etkileyen yayın kapasiteniz, kitleleri indiren çıkaran yayın gücünüz, yayın kapasiteniz? Kendi ürününüzü, yaşayan dilimizin en değerli eserlerini, satışa sunulan eserleri dahi pazarlayamayacak kadar bir yayın içeriğinden ve gücünden yoksun bir kurum; evet, bunun gösterdiği sonuç bu. Şimdi çıkmış bu ihaledeki detaylarla uğraşıyoruz. Sorun bu değil arkadaşlar. Sorun, TRT gerçekten bu yayın kapasitesine ve gücüne sahip olsaydı kendi ürününü pazarlardı. Neden reklam alamadığı, küçük televizyonların TRT’nin reklam pastasından daha büyük reklam pastalarına ulaştığı, TRT’nin bu kapasiteye rağmen yılda sadece 100 milyon lira gibi, onu da devlet kurumlarının reklamıyla ayakta kaldığı ÇAYKUR, Halkbank gibi kurumlarla ayakta kaldığının bir göstergesi bu. Aslında bu ihalenin bize gösterdiği bu arkadaşlar. Geneli üzerinde daha konuşacağız.

Teşekkür ederim.

ALİ GÜLTEKİN KILINÇ (Aydın) - Başkanım, benim TRT’ye sorum şu yönde olacak: 2013 yılının Şubat ayında bu basım dağıtım pazarlama sözleşmesi feshedilmiş. Bu fesihten sonra tekrar başka bir firmayla yeni bir sözleşme yapıldı mı? Birinci sorum bu.

İkinci sorum...

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Yapılmadı.

ALİ GÜLTEKİN KILINÇ (Aydın) - Yapılmadı mı? İhtiyaç mı görmediniz veya böyle bir pazarlama ihtiyacı mı oluşmadı?

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Bu konuda arzu ettiğimiz başarı elde edilemeyince farklı bir firmaya müracaat etme gereği hissettik, bunu söyleyebilirim. Çünkü bu belki de size cevabım, belki az önce yine sayın milletvekilime cevap olacak. TRT’nin bu kadar yayım imkânı varken pazarlama yapamaz mı? Biz de aslında TRT olarak tam bu sıkıntıyı...

BAŞKAN – Evet, seste bir problem var arkadaşlar.

Biraz yüksek sesle hitap eder misiniz.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Şimdi, Sayın Milletvekilim, tam da sözünü ettiğimiz şekilde üzerinde durulması gereken nokta bu, biz pazarlama şirketi değiliz veya biz pazarlayıcı bir yayıncı değiliz. Dolayısıyla, daha fazla kâra yönelme değil amacımız. Sadece, elimizde -müzik ve bazı materyaller açısından- milletin istediği bazı materyaller söz konusu. Yani, vatandaşımızın bizden talep ettiği, bizim de ürettiğimiz yani vatandaşın istifadesine sunmak üzere, belki

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 9
konservatuvarların istifadesine sunmak üzere bir materyal var elimizde, bu materyalin pazarlanması söz konusu. Yoksa, TRT, pazarlayıp daha fazla para kazanmak maksatlı bir kuruluş olmadığı gibi...

TURGAY DEVELİ (Adana) – Pazarlama kapasitesi stratejisi ne olacak Sayın Genel Müdür?

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Zaten yok, pazarlama kapasitesi diye bir şey olamaz Sayın Vekilim.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Reklamlar ne Sayın Genel Müdürüm yani başkalarının ürününü pazarlamaya çalışıyorsunuz.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Bizim ürünümüz değil, başkasının.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, yer değiştirebilir misiniz. Yani, siz yer değiştirirseniz diğer mikrofonlardan deneyelim, yoksa bir süre ara verelim.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Sayın Milletvekilim, lütfen yanlış anlamayın, tartışma yaratmak için bunların konuşmuyorum. Tam sizin sözünü ettiğiniz şeyi inşallah aynı hassasiyetleri birlikte taşıyız anlamında söylüyorum. Yani, “Reklam ve pazarlama söz konusu olduğunda TRT bu kadar imkâna sahipken bu pazarlamayı niye yapamıyor?” dediğinize açıklık getirmeye çalışıyorum. Pazarlama şirketi olmadığımızı, yayınlarımızın pazarlama üzerinden bir güç oluşturmadığını söylemeye çalışıyorum. Dolayısıyla, pazarlamada uzman bazı şirketlere, bu alanda bazı şirketlere bizim elimizdeki materyalleri sunmanın belki daha iyi bir şey olacağı düşünüldüğünden çok önemli, bunu söylemeye çalışıyorum. Bu konuda bir tartışma söz konusu değil ama yayının gücüyle pazarlama gücü arasındaki farkı kıyaslamak -teşbihte hata olmaz- elmalarla armutları yan yana getirmek gibi oluyor diye düşünüyorum. Arzu ederseniz bunu daha sonra konuşalım Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Günay...

ERTUĞRUL GÜNAY (İzmir) – Sayın Başkanım, TRT’nin yönetim biçimi, bakışıyla ilgili genel görüşmede görüşlerimizi söyleyeceğiz, ben sadece bir tespiti paylaşmak istiyorum.

Şimdi, aslında doğru bir proje üretilmiş. TRT’nin çok zengin bir arşivi var, gerek müzik alanında gerekse bir anlamda bütün Türkiye’nin tarihi, doğal zenginlikleri, özellikleri hakkında. Şimdi, bunun, tabii, TRT eliyle pazarlanması son derece zor ya da imkânsız. Elbette bir özel iş birliğiyle yapılması -bunu kamuda, başka alanlarda denedik ve çok verimli sonuçlar aldık- doğru bir proje. 2008’de acaba bu bir firmayla pazarlık usulüyle mi yapıldı, yoksa gerçekten çok genel, hatta uluslararası katılıma açık bir şartla açık bir ihaleyle mi yapıldı, bunu bilmiyorum. Ben TRT’nin 2 bin ürün bile, bu üretici firmanın her malzemenin, her materyalden 2 bin parçayı bile alıp piyasaya sunamamasını ciddi bir kalite sorunu olarak görüyorum. Muhtemelen, TRT’nin bu zenginliğinin üzerine bu firma oturdu ama biraz hatırlıyorum da piyasadan yani sunulan ürünlerin niteliği hakkında bazı bilgilerim de var, son derece sıradan, bir dönem bizim mağazalarımızdaki, eşin dostun, satılsın diye getirdiği ama bir türlü satılmayan o ürünler gibi sıradan ürünler üretmesine bağlı sayıyorum.

Şimdi, isim söylemek istemiyorum burada ama bu müzik materyallerini veya buna benzer görsel bazı ürünleri son derece nitelikli üreten ve değil 2 bin, on binlerce, yirmi binlerce pazara sürebilen ve satabilen firmalar var. Sanıyorum ki işin bu tarafı yani kalite tarafı çok fazla hesaplanmadan, fikir güzel diye böyle bir anlaşma yapıldı ama arkası gelmedi. Bundan sonra bu tür şeyler... TRT’nin arşivinin piyasaya sunulması, Türkiye ve dünya piyasasına sunulması doğru fikir ama bundan sonra yaparsanız, bu sözleşmeyi feshettiniz, buradan ciddi bir ders çıkarıp bundan sonra bence uluslararası katılıma açık bir pazarlama ağıyla görüşmeniz ve çok nitelikli ürünler üreterek piyasaya sürmeniz konusunda sizin de denetleyici olmanız gerekir. Yoksa bu burada fiyasko olmuştur, bunu kabul edelim. Yani, 2 bin ürün ne demek? TRT’nin elindeki arşivden bir materyali, oradan bir ses kasetini, bir toplantı kasetini -inanılmaz müzik arşiviniz var- herhangi bir şeyi alır size 100 bin satmayı taahhüt edecek firmalar bulabilirim ama sanıyorum ki -yani devlette devamlılık esas olduğu için söylüyorum, siz değildiniz o tarihte- önünüze bir proje getirilmiş, “tamam” denilmiş ama -TRT’ye güvenmiş onlar da, TRT’nin ismine-kaliteli ürün üretmedikleri için bu fiyasko olmuş, arkası da çok iyi takip edilmemiş. Bu bir derstir, bunu bir yere yazın -yeni başlıyorsunuz- bundan sonrasıyla ilgili böyle bir kötü örnek olmasın, tekrar olmasın.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Sayın Başkanım, şöyle rahatlatıcı olması açısından, hem teyiden hem de bundan sonra bir iki hamle var, o konuda kısa bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Sayın milletvekillerim, evet, bu bir hayal kırıklığı fakat sözünü ettiğiniz şekilde, TRT pazarlama mantığıyla değil de yine kamuoyunun yararına açmak anlamında; sayın milletvekilim, şu anda, mesela TRT Türk halk müziği, Türk sanat müziği, çok sesli müzik eserlerinin arşivindeki bütün eserler ama bütün eserler vatandaşa, uluslararası anlamda gazetecilere -üstelik bunun yanında diğer belgeselleri de sayabilirsiniz ama özellikle konu bu olduğu için bunu söylüyorum- özel radyolara, hatta televizyonlara, hepsine şu anda açılmış bulunuyor. Üstelik de bunu herhangi bir para kazanmak amacıyla da yapmıyor. Kamu yararı gözettiği için bunu yapıyor ve Türk halk müziği, Türk sanat müziği, çok sesli müzik konusundaki arşivini, kim bundan yararlanmak istiyorsa, gerek araştırma anlamında gerekse yaygınlaştırma anlamında... Çünkü, TRT’nin en önemli görevlerinden birisi de müzikte kaliteyi yaygınlaştırmak ve

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 10

vatandaşımızın bu konudaki beğenisini yükseltmek olduğundan şu anda arşiv tamamen açılmış durumda ama önceki deneme bir pazarlama denemesiydi. Bu pazarlama denemesi, evet, hayal kırıklığıyla sonuçlandı. Bunu bu şekilde özetlersem inşallah açıklayıcı bir bilgi vermiş olurum.

BAŞKAN – Evet, zaten o da yansımış Sayıştay denetim raporlarına. Şu anda tahsilat sürecinde şey de devam ediyor.

Sayın Sarıbaş...

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle herkese günaydın.

Öncelikle, burada, başlangıçta adet olarak –ifade edildiği gibi- oldukça az bir ürün. Yani, TRT gibi bir kurumun pazarlama konusundaki adet sayısına baktığımızda burada bence soru şu, her zaman olduğu gibi... Bence bu karara varıldığında ihaledeki yöntem ve ihaledeki firmaların kalite anlamında seçilişiyi ilgili bir sorun var. Yani, bunu etrafından dolaşarak anlatmanın başka hiçbir malumatı yok. Çünkü bir özel sektör de olsa, kamu da olsa ciddi bir şekilde... Ki TRT özellikle bu piyasayı, özellikle yayın ve sekte Türkiye’de önderi olduğu bu piyasayı bence çok iyi tanıyor yani buradaki özel sektör firmaları dâhil. Çünkü TRT son on üç yıldır da burada, özellikle dışarıdan fayda ve hizmetler satın aldığı gibi, pazarlamasını da, az önce ifade ettiği gibi “Hizmet kalitesinde yayından çok pazarlama da bizim işimiz değil.” anlayışı içerisinde davranarak bu ihaleyi hazırladığına göre şu çok net: Burada, bu piyasada Türkiye’de önder olan ve yayını da bugüne kadar buraya getiren ve özel sektörün tüm firmaları da, daha sonra bu özel firmaları kuran şahıslar da dâhil olmak üzere bu kurumdan yetişmiştir. Onun için burada soru işareti şu... “Ben bu firmaları aşağı yukarı tanımıyorum.” demek biraz yanlış algılama getirir yani A firması, B firması, C firması. Burada, bence o firmaların bu kaliteyi, bu kadar kaliteli bir ürün pazarlama yapıp yapmayacağı konusunda TRT ciddi bir araştırma yapmayarak ve sözleşmesine de ciddi maddeler koymayarak, ihale hatası yaparak ya da dilimin ifade etmek istemediği bir konuda, biraz ilişkiler ağı kurma, o da olabilir, bu anlamda yanlış bir seçim ve tercih yapmıştır. Yanlış bir seçimin tercihinde de daha sonra hâlâ daha öğrenme anlamında söyleyin ya da bunu pazarlama anlamında söyleyin, uzatma sürelerini de devam ettiriyor. Ancak, yine şurada söylüyorum: Kurumlar, bir yerde bunun, 2 bin tanenin ya da bu kadar kalitesi düşük vasıftaki bir ürün ortaya çıktıktan sonra hâlâ daha bunu uzatma cihetine gidilmesi gene yönetim biçimi açısından yönetimin algılamamasını ve kurumda bu kadar bilgili elemanların olması açısından baktığımızda da bunun algılanmamasını ben yani çok hayal edemiyorum. Onun için de bir an önce bu ihalenin uzatılmadan gereği yapılarak bitirilmesi gerekirdi. Yani, bir başka deyişle fesih yetkisini kullanmak ve burada neşteri üzerine çekmek gerekirdi. Bunun ısrar edilerek daha çok uzatılması bu anlamda daha farklı soruların, işaretlerin kafamızda yer edinmesi anlamı taşır.

Onun için, bir öneri yapacağım, biraz esprili olacak ama bence siz en iyisi bu pazarlamayı bırakın, TRT’nin yıllardır biriken bu güzel arşivini getirin herkese; milletvekillerine, siyasilere bu 2 bin taneyi dağıtsanız zaten yetmez, sorun böylece çözülür diyorum.

Teşekkür ederim, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, değerli arkadaşlar, 2012 yılı 1 no.lu önerinin Sayıştayın önerisi doğrultusunda gündemde kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 no.lu öneriyi okutuyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 2:

Ülkenin coğrafi koşulları nedeniyle yüksek maliyetli bir hizmet durumunda olan karasal vericilerle yapılan radyo ve televizyon yayıncılığında giderlerin azaltılması ve hizmet kalitesinin artırılması amacıyla;

- Verici arızalarının önemli nedenlerinden biri durumundaki enerji kararsızlıklarının ve kesintilerinin azaltılması için Kurumun mülkiyetindeki branşman hattı ve müşterilatının izinsiz kullanılmaması konusunda Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 18/1/2012 tarihi itibarıyla uygulamaya konulan Ortak Kullanım Haline Gelen Elektrik Dağıtım Tesislerinin Elektrik Dağıtım Şirketlerince Devralınmasına Dair Usul ve Esaslar çerçevesinde uygulama yapılması konusundaki girişimlerin sürdürülmesi.

TRT TEMSİLCİSİ TİJEN KARAŞ – Cevap:

Ortak kullanım haline gelen 21 adet Enerji Nakil Hattının ilgili Elektrik Dağıtım Anonim Şirketlerine devir işlemleri gerçekleştirilmiş olup, bundan böyle ortak kullanım haline gelecek olan Enerji Nakil Hatlarının devir işlemlerine devam edilecektir.

BAŞKAN – Evet, Sayıştayın bu konuyla ilgili, öneri 2’yle ilgili...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, gereği yapıyor şu anda, onun için gündemden çıkarılmasını arz ediyoruz.

BAŞKAN – Söz talebi yok 2 no.lu öneri hakkında.

Evet, Sayıştayın önerisi doğrultusunda gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 no.lu öneriyi okutuyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 11

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 3:

Karasal vericilerle yapılmakta olan analog radyo ve televizyon yayınlarıyla ilgili sorunların çözülebilmesi ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun çerçevesinde RTÜK tarafından sürdürülen çalışmalarda Kurum menfaatlerinin korunması amacıyla;

- Ülkede karasal sayısal vericiler üzerinden radyo ve televizyon yayınları yapma imtiyazı verilen Anten Teknik Hizmetler ve Verici Tesis İşletme Anonim Şirketi'nin uyacağı kuralları belirleyen Verici Tesis ve İşletim Şirketi ile Múltipleks İşletmecileri Hakkında Yönetmelik hükümlerinin TRT ve Şirketin mükerrer yatırım yapmaksızın gerektiğinde birbirlerinin verici altyapısını karşılıklı olarak ücreti karşılığı kullanılabilmesine imkân sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesi için girişimlerde bulunulması,

- Söz konusu düzenlemenin yapılmaması halinde TRT'nin Şirketteki ortaklığının 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu'nun 37'nci maddesi çerçevesinde gözden geçirilmesi,

- Kurum tarafından karasal vericilerle yapılmakta olan analog televizyon yayınlarının sınır bölgelerinde komşu ülkelere de yönelik olduğu ve sayısal yayınlar için ülke genelinde 372 adet yeni verici istasyonu ihtiyacının ortaya çıktığı dikkate alınarak analogdan sayısal geçişte uygulanabilir bir plan konusunda RTÜK ile mutabakat sağlanması,

- Kamu kuruluşlarına ait yayınların Kurum vericilerinden yapılmasında uygulanacak esasların ve alınacak ücretlerin belirlenmesine yönelik çalışmaların tamamlanması,

Sayısal yayıncılığa geçiş sürecinde Kurum yayınlarının maruz kaldığı enterferansın giderilmesine yönelik ilgili kurumlar nezdinde girişimlerin sürdürülmesi.

TRT TEMSİLCİSİ TİJEN KARAŞ – Cevap:

-İlgili yönetmelikte düzenlenme yapılması hususundaki yazımıza Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından verilen cevapta; "Verici Tesis ve İşletim Şirketi ile Múltipleks İşletmecileri Hakkında Yönetmelik'te 24/06/2013 tarihli Bakanlar Kurulu karar doğrultusunda bir işlem yapılmasına engel bir hüküm bulunmaması ve Yönetmeliğin 28. Maddesinin ikinci fıkrası uyarınca; Üst Kuruldan yayın iletim yetkisinin alınmasının akabinde verici tesis ve işletim şirketi ile Kurumunuz arasında imzalanacak protokol çerçevesinde mükerrer yatırımın önlenmesini teminen her iki tarafın karşılıklı olarak verici altyapısının kullanılabilmesine imkan sağlanıyor olması nedeniyle Yönetmelikte düzenleme yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır." denilmektedir.

-Bir önceki öneriye verilen cevapta da belirtildiği üzere Radyo ve Televizyon Üst Kurulunca; "Verici Tesis ve İşletim Şirketi ile Múltipleks İşletmecileri Hakkında Yönetmelik'te ilgili Bakanlar Kurulu Kararı doğrultusunda işlem yapılmasına engel hüküm bulunmadığı ve Yönetmelik kapsamında verici tesis ve işletim şirketi ile Kurumumuz arasında protokol çerçevesinde karşılıklı olarak verici altyapısının kullanılabilmesi olanağı bulunduğu belirtilerek Yönetmelikte düzenleme yapılmasına gerek olmadığı yönünde görüş bildirildiğinden Kurumumuzun Şirketteki ortaklık hak ve yetkilerinin 2954 Sayılı Kanunun 37 maddesi, mezkur Yönetmelik Hükümleri ve Bakanlar Kurulu Kararnameleri doğrultusunda kullanılmasına devam edilmektedir.

-Konu ile ilgili yazımıza, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafında verilen cevabi yazıda, "...frekans planlarının hazırlanması süreci bir yıldan fazla sürmüş olup, talep edilen değişiklikler kapsamlı olduğundan, Karasal Sayısal Televizyon (DVB-T2) Frekans Planında ciddi bir çalışma gerektireceği ve yeni bir plan hazırlanmasına neden olacağından uygun olarak değerlendirilmemiştir." görüşüyle, söz konusu talebiniz değerlendirilmiş ve konuyla ilgili Üst Kurulun 23/07/2014 tarihli ve 2014/40 sayılı toplantısında alınan 18 nolu karar ile;

"Üst Kurul tarafından onaylanan Karasal Sayısal Televizyon (DVB-T2) Frekans Planında Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun 20/05/2014 tarihli ve 43617682-301.02-2861/018466 sayılı yazısında belirtilen yerlerde güncelleme yapılmasına bu aşamada gerek olmadığına" karar verilmiştir.

-Kamu kuruluşlarına ait yayınların Kurum vericilerinden yapılmasında uygulanacak esasların ve alınacak ücretlerin belirlenmesine yönelik çalışmalar tamamlanmış ve hazırlanan esaslar 04/03/2014 tarih ve 1211 sayılı Makam Oluru ile uygulamaya konulmuştur.

-Gerek mevcut analog yayın yapıldığı dönemde, gerekse RTÜK tarafından belirlenen plan çerçevesinde sayısal yayına geçiş sürecinde tespit edilen enterferanslar;

Yurt içerisinde kullanılan frekanslardan kaynaklı ise Radyo Televizyon Üst Kuruluna, Yurt dışında kullanılan frekanslardan kaynaklı ise Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna bildirilmekte ve sonucu titizlikle takip edilmektedir. Ancak Televizyon ve FM Radyo yayını için frekans planlaması ve lisanslama işlemleri tamamlanmadığından yurt içerisinde tespit edilerek RTÜK'e bildirilen bazı enterferansların giderilmesi gecikebilmektedir.

6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun çerçevesinde RTÜK tarafından bunun için yapılacak düzenlemelerin öncelikle sonuçlandırılması ile enterferansların önlenilebileceği öngörülmektedir.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Sayıştayın bu öneriyle ilgili verilen cevaba ilişkin düşüncesi nedir?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 12

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, bu 6112 sayılı Yasa yürürlüğe girdikten sonra, bu yasa çerçevesinde yapılması gereken işlerden teknik düzenleme olarak karasal vericilerle yapılmakta olan radyo ve televizyon yayınlarının, özellikle televizyon analog yayınlarının sayısal dönüşürülmesi konusunda RTÜK tarafından bir çalışma başlatılmıştı malumunuz olduğu üzere. Burada gerekli planlama çalışmaları yapıldı. Bu planlama çalışmalarını esas alarak ihaleler gerçekleştirildi. İhaleler de tamamlanma aşamasına geldikten sonra bir yasal süreç başladı şikâyet üzerine. Son, RTÜK tarafından açıklandığı kadarıyla bütün yapılan ihaleler iptal edilmek zorunda kaldı. Dolayısıyla, bu bizim önerimizin bir aciliyeti kalmadı çünkü 2014 sonu itibarıyla Ankara’da başlamak üzere bu sayısal yayınlara başlanması ve Anten AŞ’nin de çalışması gerekiyor idi. Yalnız burada dikkat edilmesi gereken veya üzerinde durulması gereken en önemli husus, bilindiği üzere, eskiden her bir kuruluşun kendi vericisi vardı, işte her bir televizyon şirketi kendi vericisi üzerinden yayın yapardı. Şimdi artık bu yeni yasaya göre tek bir şirket kurulacak, Anten AŞ kurulacak. Bütün verici işletmeyi orası yapacak fakat buna karşılık da TRT kendi vericilerini işletmeye devam edecekti. Şimdi, bu şirkete olan ortaklık, TRT’nin şirkete olan ortaklığı hassas bir konu olduğu için bu iki defa yargıya taşındı şikâyetler üzerine. Gerekli yasal düzenlemeler tekrar yapıldı, tekrar ortaklık sürdürülmeye başlandı fakat burada dikkate alınması gereken en önemli husus, bu şirketin uygulayacağı kurallar yani Anten AŞ’nin uyacağı kurallar RTÜK tarafından çıkartılan bir yönetmelikle belirlendi. Yani, oldukça sıkı bir yönetmeliktir, kurallar RTÜK tarafından kontrol edilecek. Şimdi, eğer TRT ile bu şirket karşılıklı hizmet alma verme işlemine girerse yani TRT vericilerinin olduğu yerde TRT’nin vericilerini kullansın ücreti karşılığı, şirketin vericilerinin olduğu yerde de şirket vericilerini TRT kullanılsın diye bizim bir önerimiz olmuştu, bu öneriye uygun hareket edildi fakat bu yönetmelikte böyle bir protokolün yapılabilmesine imkân sağlayacak bir hüküm olmadığı için veya daha doğrusu bir tereddüt olduğu için bizim bu önerimiz geldi. Bu önerimiz üzerine TRT, RTÜK’e sordu, cevaplarında da bildirildiği üzere, RTÜK bir protokolle bu işin çözülebileceğini bildirdi. Verilen cevapta da zaten bu yansıtıldı fakat bizim buradaki şüphemiz -bu önemli bir konu olduğu için- bu protokolle bu sözleşmenin çelişip çelişmeyeceği hükmüdür. Yani, bu konuda tekrar yasal süreç başlayıp da bu ortak kullanıma imkân sağlanamayabilir düşüncesiyle bu yapıldı fakat RTÜK tarafından böyle bir değerlendirmede bulunuldu. Bunu takdirlerinize sunmak isterim. Biraz dikkat edilmesi gereken bir konu fakat RTÜK’ün bu cevabı olduğuna göre uygun görülürse biz bu durumu izlemede tutalım, gelişmeleri izleyerek bir sonuca varalım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

RTÜK’ten arkadaşımız var herhâlde değil mi?

Siz ilave bir bilgi aktarabilir misiniz?

RTÜK TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, yani gerek cevaplardaki gerekse de Ahmet Bey tarafından verilen bilgiler bizim tarafımızdan yeterli. TRT’nin talebi üzerine bu konu yani RTÜK’te değerlendirildi ve gerek frekans planlarında şu aşamada herhangi bir değişikliğe gerek olmadığı çünkü uygulamada ortaya çıkabilecek durumlara göre her türlü revizyon zaten yapılabilir. Bu protokol konusunda da tamamen bunun Anten AŞ veya verici tesis işletim şirketiyle TRT kurumu arasındaki bir husus olduğuna, yönetmelik kapsamında bu hususun -yani açık hüküm yok ama- düzenlenebileceğine karar verildi ve ilave edilecek başka bir husus da yok.

BAŞKAN – Yani, siz yönetmelik değişikliğiyle bir yasal çerçeve oluşabileceğini, Sayıştayın da tereddütlerinin ortadan kaldırılabilirliğini ifade ediyorsunuz.

RTÜK TEMSİLCİSİ – Yani, ihtiyaç olursa yönetmelik değişikliği yaparız ama şu aşamada, Başkanım, gerek yok.

BAŞKAN – Sayın Develi...

TURGAY DEVELİ (Adana) – Daha bu çok tartışılır Sayın Başkanım. Yani, RTÜK’ün bu yönetmelikle protokol imzalanarak bunun aşılabileceğini söylemesi yetmiyor tabii. Yine, konu mahkemeye giderse Danıştayın nasıl bir karar vereceği belli değil çünkü bütün işlemlerle ilgili sıkıntılar hep devam edip gidiyor. İhalelerde de aynısı oldu, bu konuda da nasıl bir sonuç çıkar bilmiyorum.

Bu konuda bir şey değil de, bu 372 tane verici istasyonu ihtiyacı ortaya çıkmış. Şimdi, bu sınırdaki vericilerden bahsediyor özellikle. Daha önceden de bu konu yıllardan beri tartışılıyor ve TRT’de zaten bu konuda, özellikle sınırlarda komşu ülkelerden gelen yayınların engellenmesi ve onlara dönük yayınların yapılabilmesi açısından çaba gösteriyor. Bu 372 adet yeni verici ciddi bir rakam. Eski vericiler yok muydu buralarda? Eski vericiler eskidiği için mi, kullanım ömrünü bitirdiği için mi yenilerle takviye ediliyor? Yoksa, 370 tane yeni verici eksikliği vardı da yeni tamamlanıyorsa demek ki şimdiye kadar çok ciddi bir yayın sorunu varmış yani bu görülmemiş. Bunun cevaplanmasını istiyorum ben.

BAŞKAN – Buyurun.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Affedersiniz, Sayın Milletvekilim, eski vericiler analog verici olduğu için bu 372 rakamı o yüzden, yoksa şu anda TRT’nin 1.279 veya 1.276, aşağı yukarı bu rakamda bir vericisi var.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Analoglar sayısalarla değiştirilecek mi?

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Değiştirilecek efendim. Şimdi, bu süre oldukça uzadı tabii çeşitli imkânsızlıklardan dolayı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 13

Kısaca size şöyle süreçle ilgili bir bilgi vereyim aslında yani inşallah, bilebildiğim kadarıyla ve takip edebildiğimiz kadarıyla, kurumun içinden de bazen takip etmek çok kolay olmuyor bazı gelişmeleri: Şimdi, ilk analog yayınlardan karasal, sayısal yayınlara geçmeye karar verilmesi aslında 2000’li yıllara dayanıyor. O dönemlerde yüzde 60’a yakın karasal yayın söz konusuydu yani ülke çapında. Dolayısıyla da eğer karasal yayın sayısal yayına dönüştürülürse o yüzde 60’lık kesim çok büyük bir kesimdi ve bu kesimde hem kaliteli yayın hem de karasal yayın diğer yayınlara göre daha stratejik bir yayındır yani engellenme ve bu tür, sizin sözünü ettiğiniz komşu ülkeler veya başkaları tarafından kesilmesi daha güç olduğundan genel anlamda resmî görüş de bu yönde idi yani yüzde 60’ına karasal yayının hâkim olduğu dönemde fakat daha sonra giderek bu karasal yayınlar yüzde 10-15’lere kadar düştü. Şu anda karasal antenlerden yayını alabilme kapasitesi yüzde 10-15 arasında. Şimdi, bunun tekrar geliştirilip yüzde 30’lara kadar çıkarılmasıyla ilgili bir çaba söz konusu çünkü stratejik bir özelliği var. Bu Anten AŞ’nin kurulması, TRT’nin buraya girmesi, yine ortak olarak girmesi -yüzde 10’u aşamıyor biliyorsunuz- aynı zamanda RTÜK’ün bu, yeniden iletme hakkını Anten AŞ’ye vermesi, bütün bunlar bundan sonra karasal, sayısal yayınların başlatılıp geliştirilmesiyle ilgiliydi. O süreç de yani ta 2000’li yılların başında eğer bu düşüncenin olgunlaşmaya başladığı düşünülürse en son verilen süre RTÜK tarafından 2016, 2016’nın sonudur. 2016’nın sonuna kadar yeniden bir süre tanındı ama henüz bir frekans tahsisi yapılamadığından ve bu konudaki teknoloji de farklı alanlarda geliştirildiğinden... Mesela burada (DVB-T2)’den bahsediliyor, yeni bir teknoloji daha çıktı, sıkıştırma teknolojileri çıktı. Şimdi, bunlar da gündeme geldiğinde iş yeniden yeniden uzatılıyor, yeniden yeniden uzuyor. Yani, bu konuda TRT, gerek altyapısıyla gerekse Anten AŞ’deki ağırlığıyla -öyle demek zorundayım çünkü birçok altyapı imkânı TRT’den alınmak zorunda- elinden geleni yapacak ama her seferinde bu biraz daha uzuyor. Çünkü biraz daha uzaması bazı teknik zorunluluklardan kaynaklanıyor. Yani, inşallah böyle bir açıklamayla biraz daha düşünceleri olgunlaştırabiliriz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben önce Sayıştayın bu konuda ne söyleyeceğini de merak ediyorum ama bir iki soru da sormak istiyorum.

Bu Anten AŞ’nin kuruluşunda kimler var yani TRT’nin olduğunu öğrendik, başka hangi kurumlar var? Yüzde 100 devlet midir, yoksa bir kısmı devletten, bir kısmı diğer, özel sektörden şirketler mi var? TRT burada niye korunuyor? Bir çifte standart yaratılıyor. Mevcut, TRT’nin antenleri üzerinden kendi uhdesinde kalmak ve daha sonra Anten AŞ’nin buradan yararlanması konusunda bir varsayımdan gidiliyor. TRT gelecekte özelleştirileceği düşünülen bir kurum. Belki stratejik olarak bugün hükümetler ellerinde bulunduruyorlar, geneli üzerinde söyleyeceğiz ve Hükümet yansılı yayınlarıyla da sürekli gündemde olan bir kurum. Aslında, şeker fabrikaları, elektrik dağıtım gibi stratejik öneme sahip şirketlerin özelleştirilmesinden önce analog ve sayısal yayından daha ziyade siyasal yayın yapan TRT’nin özelleştirilmesi bana göre daha doğru bir karar, özelleştirmeye karşıyım ama daha doğru bir kara.

Burada niye TRT korunuyor, bu Anten AŞ olayında ve bu olayda? Niye antenlerini veya vericilerini devretmiyor TRT? Niye burada bu kuruluşun içerisinde hissedar, onu öğreneceğim ama ne kadar hissesi var? Bir de kuruluşun içerisinde kimlerin ne kadar hissesi olduğunu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler.

Evet, Sayıştay yöneltilen sorulara ilave bir bilgi verebilecek durumda mı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Şimdi, Sayın Başkanım, sayın vekilimizin bu 372 sayısı şuradan geliyor, aslında bu teçhizatın çok istasyonun bulunduğu yer anlamında. Kısaca şunu da söyleyebilirim: TRT ilk bu yayına 1960’lı yıllarda başladığı zaman tüm Türkiye’yi esas alan, tüm kapsamı sağlamak üzere bir plan yaptı, bu planı elinden geldiği kadar uygulamaya çalıştı fakat şu anda sayısal yayınlar için yapılan istasyon yerleriyle TRT’nin eski istasyon yerleri birbiriyle çakışmadı. Dolayısıyla, TRT şu anda bir miktar istasyonlarını boşa çıkartmak ve istasyon binalarını, yerlerini, lokallerini diyelim yenilerini kurmak zorunda bu RTÜK’ün yaptığı planı esas alarak çünkü RTÜK’ün yaptığı planda her ne kadar özeller olacaksa da TRT’nin de aynı yerde bulunması gerekiyor. Bu sayı 372 yeni sayı fakat TRT’nin bir miktar istasyonu da kullanılamaz hâle gelecek bundan sonra.

Burada şöyle bir özellik var: Analog yayınlarda daha güçlü vericilerle daha geniş alanlar kapsanabilirken sayısal yayınlarda daha çok sayıda daha düşük güçlü vericilerle kapsanabiliyor, bu 372 sayısı bu.

Şimdi, sorun burada şeyden kaynaklanıyor. Şimdi, TRT 372 tane yeni yer yapacak ve bunun için ekonomik bir...

BAŞKAN – Kaynağa ihtiyaç var.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – ...kaynağa ihtiyacı var, bizim raporlarımızda hep bu yer aldı, alt komisyonlarımızda da görüşüldü yani bu iş için gerekli olan finansmanı TRT’nin bulması gerekiyor, bu, önemli sorulardan bir tanesiydi. Fakat bunun yanında şöyle bir yaklaşım da benimsendi, bu şirkete TRT’nin de ortaklığı olarak şu yaklaşım belirlendi. Eğer TRT’nin olmadığı yerde Anten AŞ yapacaksa TRT vericilerini veya Anten AŞ’nin vericilerini TRT kullanarak yayın yapsın. TRT’nin verici istasyonlarının olduğu yerde TRT’nin imkânları yeterliyse TRT’nin istasyon altyapısı kullanılarak Anten AŞ

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 14

yayın yapsın. Bunların ücretleri konusunda daha önce bir tereddüt oluşmuştu, bunların ücretli olması yani iki taraf da kullandığı şartta ücret ödemesi konusunda da bir yasal düzenleme yapıldı, burada sorun yok.

Şimdi, sayın vekilimizin sorduğu ilave sayı olarak da yanılmıyorsam gerçi bakıp söyleyeceğiz size, biraz müddetinizi rica ediyoruz.

BAŞKAN – Tamam.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 12 özel şirket TRT’yle birlikte bu yasa gereği kurulduğu bu şeyler zaten fakat bu şirketin de şu anda bir sorunu var. Şimdi, geçen sene eylül ayındaki yasal mevzuat değişikliğinde bu şirket her ne kadar şu anda yani ihaleyi kazananlar eski ihaleyi kazanan şirket ortakları olmakla birlikte ihale iptal edildiği için artık ihale kazanması da söz konusu olmadı, bir geçici madde ilave edildi 6112 sayılı Yasa’ya. Bu şirketin devamı öngörüldü yani geçici bir devam etmesi söz konusu olacak ama yapılacak ihalede eğer bu şirketler kazanamayıp da yeni şirketler olursa şirketin ortaklık yapısı da değişecek yani şirket yasa ile kurulmuş durumda ama şu andaki statüsü geçici bir yasa hükmüyle devam ediyor, ihaleyi kazanamazlarsa şirketin ortaklık oranları da değişecek.

Arz ederim.

BAŞKAN – Ayrıca yazılı olarak da ortaklık yapısıyla ilgili bilgi vermenizi istiyoruz.

Evet, değerli arkadaşlar, 3 no.lu öneriyi Sayıştayın izlemesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 no.lu öneriyi 2011 yılı 2 no.lu önerisiyle birlikte müzakere etmiş ve karara bağlamıştık.

5 no.lu öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayıştay raporunda yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

TRT TEMSİLCİSİ TİJEN KARAŞ – Öneri doğrultusunda gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

BAŞKAN – 5 no.lu öneriyi de Sayıştayın izlemesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, böylece “öneriler” bölümü bitmiş ve geneli üzerinde müzakereye geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz talebi olan arkadaşlarımıza istemleri üzerine sırasıyla söz vereceğim.

Sayın Akyürek, buyurun.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Evet, Sayın Başkan, değerli hazırım; başta Sayın Genel Müdüre görevlerinde başarılar diliyorum ve tüm personeline.

Birinci husus, Şanlıurfa, biliyorsunuz 2 milyon nüfusuyla, 19 milyon dönüm arazisiyle peygamberler şehri, Eyüp peygamberin mezarının bulunması Viranşehir’de Eyyüp Nebi’nin -eskiden beldeydi şimdi mahalle oldu, Sayın Bakanım da beraber gittik- tanıtılması çok mühim turizmle ilgili. Ayrıyeten Şanlıurfa’da on iki bin yıllık tarihi turizme açılmış ama bunu maalesef biz iyi değerlendiremiyoruz. Sayın Bakanım da, eski Bakanımız yani dünya takip ediyor ama bizler maalesef bu şeyi değerlendiremiyoruz, bu konuda rica ediyorum.

Urfa müziğiyle belli, sıra gecesi müzik programının devamını istiyoruz.

Kültürü, yemekleriyle ve bakırcılık, keçe tanıtımıyla ilgili Urfa’ya iyi bir şekilde yer verilmesini istiyorum ve hepinize başarılar diliyorum, Allah razı olsun diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Efendim, hemen mi cevap vereyim yoksa...

BAŞKAN – Efendim, tümünü birden not alın, daha sonra burada cevap verebileceklerinizi burada, veremeyeceklerinizi ayrıca on beş gün içerisinde bize, Başkanlık Divanına iletiniz lütfen.

Buyurun Sayın Sarıbaş.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Efendim, öncelikle tabii ki TRT’nin geçmişiyle bugüne gelişi arasında ve bugünkü gelir kaynakları ve başarı grafiği hakkında biraz değerlendirme yapmak gerektiğine inanıyorum.

Şimdi, TRT’nin gelir tablosuna baktığımızda, bütçeye ilişkin bilgilere baktığımızda bandrol gelirleri son gerçekleşen 545.920, elektrik enerji hasılat payları 662.205 ve reklam da 91.232 yani toplam 179.450 kâr gözüktürken bu kârın aslında bandrol gelirleri, elektrik hasılat payları, zorunlu desteklemeleri çıkardığımızda TRT’nin gerçek anlamda işletme ve yönetim açısından baktığımızda zarar ettiğini görüyoruz.

Şimdi, bu anlamda da yılların birikimi ve yılların Türkiye’deki önderliğini yapan özellikle sanat ve televizyon, canlı yayın, görsel ve ses anlamında tüm sanatçıları yetiştiren ve Türkiye’de güzel konuşma da dâhil olmak üzere bugüne kadar iyi işletilen TRT’si... Şimdi, bu payların içerisinde bir de giderler kısmında, daha çok hizmet alımları kısmını incelersek burada da, bu tabloda da yine baktığımızda hizmet satın almalarıyla kendisinin personelinin yetiştirmesinden çok hizmet satın almasıyla daha çok giderlerin artırıldığı ve dışarıdan hizmet satın alan hâle gelmiştir. Aslında bundan önce örnek olan, oluşturan ve kendisiyle birlikte tüm özel sektörün gelişimini bugüne kadar getiren ve önder olan bir TRT, bugünkü en büyük gider kalemlerini hizmet satın alma yoluyla kendisinin yapmasının ve çok önder olduğu konular içerisinde hep hizmet satın almayı planlamıştır. Örnek olarak burada da ben de öğrenmek istiyorum. Mesela 36’ncı sayfada yer alan 834 bin liralık

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 15

danışmanlık hizmetlerinin maliyetini yani bu hakkın bunun biraz daha detaylı hizmet almada özellikle danışmanlığın 834 bin liraya çıkmasının nedenlerini öğrenmek istiyorum. Yani aslında Türkiye TRT'ye danışıyor, Türkiye dünyada örnek gösterilen bir TRT bu kadar hızlı bir şekilde 834 bin liralık danışmanlık hizmeti almasının açılımını da almak istiyorum ve burada da sadece açılım olmadığı için bu bilgilerin bana, tarafıma verilmesini istiyorum.

Yine, burada, barter alım hakkındaki sözleşme bazında detaylı bilgiler istiyorum, nedeni şu: Bu 35'nci sayfada 6,7 milyon lira tutarında ve 30 adet olduğu ifade edilen barter alımları hakkında özellikle buradaki sözleşmelerin hakkındaki bilgileri detaylı bir şekilde kimlerle, nasıl olduğu hakkında da bilgi edinmenin gerekliliğine inanıyorum.

Değerli arkadaşlar, yine, raporun 96 ve 97'nci sayfalarında yer alan maliyetlerle ilgili toplam 832,9 milyon tutarındaki hizmet üretim maliyetinin yüzde 72,1 oranında 600 milyon lira dışarıdan sağlanan fayda ve hizmet tutarının oluşturduğu, bunun da 359,6 bin lirasının kurum dışından yapılan program giderlerinden olduğu anlaşılmaktadır. Daha önce de bunları tartıştık, buradan mevcut personelimiz korunarak ve mevcut personelimizin maaşları olarak onları kızak kadrolara alarak ve bunların diğer kısımlarda program yaptırılarak bu konudaki giderlerin arttığını ve özellikle de bu kadar zorunlu bu insanların bugün ekonomik koşullar içerisinde, dar gelirli olan, herkesin TRT'ye pay vermek zorunda olduğu, elektrik giderlerine pay vermek zorunda olduğu bu paraların bu kadar doğru bir şekilde harcanmadığını görüyorum. Bu, halk tarafından, tüm Türkiye tarafından özellikle takip edilmekte ve bu konuda da buna karşı paranın toplanması, verilmesi karşısında kendilerine dönüşün doğru harcanmadığı konusunda ve çok fazla da bu konuda kendilerine yayın hayatı ve bilgi akışı açısından da çok doğru bilgileri almadıklarını, memnun olmadıklarını tüm kamuoyu yansıtmaktadır.

Bu nitelikte personelimizin de nerede istihdam edildiğini ve personelin hâlâ devam etmekte olan ve personel sayısının tabloya baktığımızda da düşmediği ve yine 2012'de artış gördüğümüzü de gözlemlemekteyiz. Yani hem dışarıdan hizmet satın alıyorsunuz, hem program yaptırıyorsunuz, sadece özel şirketlerdeki gibi personel sayınız da artıyor, cari giderleriniz artıyor ancak burada yönetimin doğru olduğunu ve çok başarılı olduğunu ima ediyorsunuz.

Çok değerli TRT'nin Genel Müdürü ve yöneticileri; TRT, tabii ki devlet desteğiyle ve özellikle de halkın paralarıyla yönetiliyor, kısacası bu ve zorunlu alınan paylar ve paralarla yönetiliyor. Bunun hesabını doğru bir şekilde sormak ve vermek bize de ait. Ancak bu payları veren insanların Türkiye'deki tüm katmanların bu TRT içerisinde yer alması gerektiğine de çünkü burada bu TRT devletin ve bu paraları da insanların hepsi buraya katkı sağlıyorsa TRT'nin özgür, tarafsız ve herkesi kucaklayan ve her kesiti alabilecek yayınları da yapma zorunluluğu vardır. Yapmıyorsanız -bu tek taraflı- o zaman insanların verdiği paraların karşılığında aldıkları düşünce, yayın ve yaşam tarzlarıyla ilgili olmak üzere kendilerine yansımadığını gördüklerini de, burada oldukça infial hâlinde olduklarını söylemek istiyorum. Kısacası daha da açarsam, tek bir anlayışın, tek bir kültürün, tek bir anlayış çerçevesi içerisinde bakışın TRT'de hâkim olduğunu ve on iki yıllık süreç içerisinde, on üçüncü yıla girdiğinizde bunun daha da pekişerek yoluna devam ettiğini görüyoruz.

Onun için de TRT, mutlaka insanların burada bütün kamuoyunu kucaklamak ve yayını özgür, tarafsız, herkesi kucaklayan, çağdaş ve kültür değerleriyle birlikte bütün kültür değerlerine ortak yaklaşabilen bir anlayışla yayın hayatını sürdürmelidir. Onun için geçmişteki birikimleriyle birlikte, kuruluşundan bugüne kadar arşivleriyle birlikte ki, bunların az önce de ifade edilen konuşmalarda da konuşulduğu gibi açılarak pazarlanması veya kamuoyuna satılması da gündeme geldiğini hepimiz görüyoruz. Bunun da başka bir değerlendirme olarak ele alınmasında fayda var çünkü bunların sadece pazarlama ve algılamasının sonucu değil, onların bir kültür mirası, TRT'nin geçmişi ve insanların ortak paylaşımı olarak değerlendirilmeli ve bunları bir başka şekilde insanlara ulaştırmanın yolları bulunmalıdır. Sadece ticaret ve pazarlama anlayışı içerisinde değil, aslında TRT, Türkiye'de en fazla reklam paylarını alabildiği, kendi içerisinde bir pay sahibi olabildiği kuruluş hâline gelmelidir, başarıyı ben orada görüyorum. Sadece kurumun, KİT kurumlarının ve bağlı kuruluşların verdiği reklamları da katarsak TRT'nin pazar payındaki gerçek realitesini daha doğru analiz etmiş oluruz. Onun için özellikle tüm insanların bu anlamdaki yaklaşımlarını bundan sonra görmek istiyoruz ve bu vesileyle TRT'nin tarafsızlığının gerçekleştirilmesi konusunda gereğinin yapılmasını arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Sarıbaş.

Sayın Belen.

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdür, öncelikle yeni görevinizde başarılar diliyorum, inşallah sizden önceki genel müdürün yaptığı popülist yöneticiliği terk eder, yıllardır zarar eden TRT kurumunu en azından zarar etmeyecek seviyelere çıkartırsınız.

Şimdi, mali konularda Sayın Vekilim Ali Bey yeterince şey yaptı. Şimdi, Sayıştay raporunun 144'üncü sayfasında gelir tablosunu açıklarken net satışların önceki döneme göre yüzde 7,4 oranında arttığını yazmışsınız yani bu bizimle alay etmektir arkadaşlar. Yani satışlarınızda kamusal katkı gelirlerini çıkarttığınız zaman kendi ürettiğiniz ürünlerin satışında eksi yüzde 7'siniz yani artı yüzde 7,4 değil, eksi yüzde 7'siniz. Yani bandrol ve elektrik payını kendi yaptığınız faaliyet gibi sunma yanlısına düşmeyin lütfen yani bizimle alay etmeyin.

Şimdi, toplam brüt geliriniz 1 milyar 477 milyon küsur, bunun içinde 1 milyar 360 milyon elektrik ve bandrolden aldığınız gelirler yani sizin kendi faaliyetinizden elde ettiğiniz gelir 117 milyon lira. Yani 117 milyon lira karşılığında sadece

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 16

dışarıdan sağladığınız fayda ve hizmetler 659 milyon 715 lira yani toplam giderlerinizin içerisinde yüzde 52 paya sahip dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetlere karşılık tam 7.159 personel çalıştırıyorsunuz. Yani bu personel ne iş yapar Allah aşkına? Programları dışarıya yaptırıyorsunuz, buna kucak dolusu paralar ödüyorsunuz, onun karşılığında da 7 bin personel çalıştırıyorsunuz. Arkadaşlar, bu milletin cebinden çıkan paraları harcamakta çok dikkatli olmanız gerekir, kul hakkı Cenabıhakk'ın affetmeyeceği tek haktır. Bu konularda daha dikkatli olmanız gerekmektedir.

Karşılık giderlerinizde bir önceki yıla göre çok yüksek oranda bir artış var ve bandrol gelirlerinizle ilgili tahsil edemediğiniz bandrol gelirleri 167 milyon lira aşağı yukarı, 166 milyon 952 bin 831 lira. Burada en büyük rakam 132 milyon 328 bin 488,66 TL ile Özkar Elektronik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'ne ait yani bu Özkar Anonim Şirketi'nden bu kadar alacak kaç yılda birikmiş? Bir yılda mı bu kadar bandrol alacağı tahakkuk etmiş TRT'nin, bu konuda bilgi vermenizi rica ediyorum yani TRT kurumunu bu hâlden kurtarırsınız.

Ayrıca ben, kendi bölgeyle ilgili bir TRT radyoları konusunda bir sitem dile getirmek istiyorum. Trakya bölgesinde gerek Bulgaristan sınırına yaklaştığınızda gerekse Yunanistan sınırına yaklaştığınızda hatta Çanakkale bölgesinden İzmir'e kadar bu olay söz konusu. O bölgede Yunanistan radyoları, Bulgaristan sınırına yaklaştığınızda da Bulgaristan radyoları TRT radyolarının frekanslarını bastırıyor. Buralarda frekanslarınızı güçlendirmeyi düşünüyor musunuz, güçlendirmeniz gerekmiyor mu veya bunları takip mi etmiyorsunuz, böyle bir şeyden haberiniz mi yok?

Bunun dışında, 23'üncü Dönemde Meclis faaliyetleri kısıtlanmıyordu, Meclisteki Genel Kurul görüşmeleri bitimine kadar TRT 3'te yayınlanıyordu, bu 24'üncü Dönemde ne hikmetse bunlar sınırlandı. Bu sınırlanmayı Meclis Başkanlığı mı talep etti, yoksa TRT yönetimi mi bu sınırlandırmayla ilgili bir karar aldı, bu konuda da bilgi rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Belen.

Sayın Bakanım, Sayın Günay, buyurun.

ERTUĞRUL GÜNAY (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, çok özel bir kurumu konuşuyoruz kamu iktisadi teşebbüsleri içinde. Sadece bir iktisadi teşebbüs değil aynı zamanda ülkenin eğitimi için, sosyal yaşamının gelişmesi için, doğru haber alabilmesi için, kültür vasatının gelişmesi için çok özellikler taşıyan, önem taşıyan bir kurumu konuşuyoruz. O yüzden arkadaşlarımız, birbirimizin söylediğini tekrar edebiliriz ama bu, biraz konuya verdiğimiz önemin özelliğindendir, bunu anlayışınıza bırakıyorum.

Sayın Genel Müdüre başarılar diliyorum. Sayın Genel Müdür sanıyorum henüz altı ayını doldurmadı, üç buçuk ay oldu, üç ay oldu. Ondan önce 2008'den size kadar bir başka arkadaşımız genel müdürlük görevini oldukça uzun süre sürdürdü. Yakınmalarımızın büyük bir çoğunluğu eskiyi kapsıyor amma tabii devlette devamlılık diye bir şey var. Siz bence kurumsal hafızası son derece yüksek olan bir arkadaşımızsınız çünkü hem özel olarak biliyorum hem de öz geçmişinize de ayrıca baktım yanılıyor muyum diye, neredeyse otuz yıla yakın bu kurumun içindesiniz, bütün hayatınızı kurumun içinde geçirmişsiniz. O yüzden TRT'nin yaşadığı olumlu olumsuz bütün serüveni çok yakından biliyorsunuz ve bugün geldiğimiz noktanın, bugünkü sıkıntıların nelerden kaynaklandığının da sanıyorum en az bizim kadar biliyorsunuz. O yüzden TRT'nin tekrar Türkiye'de herkesin objektifliğine inandığı, herkesin dikkatle takip ettiği ve herkesin duyduklarının doğru olduğu konusunda en küçük bir şüphe taşımadığı bir kanal olması, kültür yayınlarının, sanat yayınlarının, müzik yayınlarının en yüksek düzeyde en kaliteli olması konusundaki ihtiyaçlarını hepimizden önce umuyorum ki göreceksiniz.

Şimdi, arkadaşlarımız da söylediler, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu 1961 Anayasası'ndan bu yana anayasal bir kurumdu, 1990'lardan sonraki değişiklikle yine anayasal bir belki tekeller kurum değil ama dayanağını Anayasa'dan alan kurum hâline geldi. Bugünkü iletişim ortamı içinde bir tek TRT kaynağını Anayasa'dan alan bir kurum görünümünde. Kaynağını Anayasa'dan alan bir kurum görünümünde olduğu için de kurum çok ciddi biçimde kamusal destek alıyor. Arkadaşlarımız da söylediler, 15 televizyon kanalınız var, 16 radyonuz var ama reklam gelirleriniz kamunun vermiş olduğu kaynağın onda 1'i düzeyinde neredeyse. Bu, tabii, irdelenmesi gereken yani neden bu kadar yaygın olan, Türkiye'nin her yerinde yayıncılık deyince akla gelen bir kurum, reklam pastasından bu kadar küçük pay alıyor, onu da iyi irdelediğiniz zaman büyük ölçüde kamusal reklam aldığınızı göreceksiniz yani özelden ziyade. Ya, bunlar, itiraz etmeden masamıza koymamız gereken, sizin için de bir şanstır bence bu KİT Komisyonu, göreve başlamışsınız daha altı ay geçmemiş, kurumu bütünüyle irdelemek için önünüzde bir fırsat var Türkiye Büyük Millet Meclisiyle beraber.

Yüzde 85 kamusal kaynak kullanıyorsunuz elektrik hasılatından, bandrolden. Bu kamusal kaynak kullanmak yine anayasal olarak size bir yükümlülük getiriyor. Özerk bir kurumsunuz kâğıt üzerinde de olsa Türkiye'de özerk olması öngörülen kurumların ne hâle geldiğini hep beraber biliyoruz ama kâğıt üzerinde de olsa özerk bir kurumsunuz ve Anayasa'nın size verdiği bir tarafsızlık görevi var. Şimdi, bu tarafsızlık görevi konusunda yeni baştan kendinizi irdlemeniz gerekiyor diye düşünüyorum. Bakınız, çok yakınlarda bir örnek çıktı, burada özel bir kasıtle tekrar etmiyorum, ülkenin birinci sırasındaki, protokolün birinci sırasındaki bir değerli devlet adamı kurumunuzda özel bir programa çıkıyor, özel bir program adıyla veriliyor ama öyle bir seçim ve öyle bir sunum var ki ilk 100'e bile reytinglerde giremiyor. Bu, TRT'nin gelmiş olduğu inandırıcılık ve toplumun bütünü tarafından izlenilirlik konusunda özel olarak irdelenmesi gereken bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 17

durumdur. Bunu yapamazsınız yani bunu o kişiye de yapamazsınız. Öyle bir tablo sunmalısınız ki öyle bir soru, öyle bir sorgulayıcı, öyle bir tartışma zemini sunmalısınız ki toplumun bütün kanatları kendi fikrinin, kendi sorularının orada ifade edileceğini düşünerek onu izlemeli. Bu yani programa sadece program yaparken kendinize yaptığınız bir haksızlık değil, programa çağırdığınız kişilere karşı da bir haksızlıktır.

Ben geçmiş yıllarda TRT'nin Türkiye'nin çok inişli çıkışlı badireli yıllarında farklı kesimlerden insanları çağırdığını, iktidarın ve muhalefetin eşit biçimde temsil edildiğini ve iktidarın ve muhalefetin o açık oturumda, o panelde, o söyleşide inanılmaz bir özgürlükle görüşlerini ifade ettiğini ama bunun bütün Türkiye tarafından da dikkatle izlendiğini bizzat yaşamış insanlardan bir tanesiyim yani o programlara katılmış insanlardan birisi olarak. Bu yok yani bunu üzüntüyle söylüyorum çünkü Türkiye'nin örnek bir yayıncılığa ihtiyacı var, Türkiye'nin örnek kurumlara ihtiyacı var.

Siz son zamanlarda sergilenen tutumunuzla özel yayıncılığa olumlu örnek oluşturmuyorsunuz, olumsuz örnek oluşturmaya başladınız yani bir mitingde, bir açılışta, efendim işte partinin kendi iç kongresinde sürekli aynı siyaset adamlarını konuşturarak zaten devletle ekonomik ilişkisi olan ve çeşitli sıkıntıları olan özel kanalları da aynı şekilde yayın yapmaya özendiriyorsunuz ve hem o yüzleri eskitiyorsunuz hem bir kamusal yayıncılığın objektifliğini ve tarafsızlığını zedeliyorsunuz ve hem de bir süre sonra işte en önemli ve en özel dediğiniz yayının izlenmemesi gibi bir sonuca kendinizi mahkûm ediyorsunuz. Hâlbuki siz, haber seçiciliğinizle program yaparken objektifliğinizle, bütün toplumu kuşatıcılığınızla örnekler oluştursanız özel sektör de bunları yapmaya niyetlenir. Geçmişte TRT örnekti, şu anda ne yazık ki TRT örnek olmaktan çıktı. Ben tekrar yani kurumun içinden gelen ve kurumsal hafızası çok yüksek olan bir arkadaşımız olarak bu ihtiyaçları göreceğiniz ve tabii, siyasi iktidarın, her siyasi iktidarın telkinleri olmuştur yani hiçbir dönemde... Ben çocukluk yıllarımda rahmetli Osman Bölükbaşı'nın TRT'yi diline dolayıp TRT'deki yayıncılığın tarafsızlığının zedelendiğini eleştiren konuşmalarını hatırlarım. Her dönemde olmuştur ama bu dönem bazı kurumların demokrasiyi korumak için, hukuk devletini korumak için ve toplumun bir arada yaşama iradesini korumak için özel gayret göstermesi gerekiyor. Bu, sizin için özel bir gayret değildir, bu, sizin için kamusal bir zorunluluktur çünkü rakamlar ortada, yüzde 85 kamu kaynağıyla görev yapıyorsunuz, o zaman siz toplumun bir kesimine karşı değil, toplumun bütününe karşı göreviniz var, sorumluluğunuz var ve yükümlülükleriniz var, birinci söyleyeceğim budur.

Arkadaşlar da dikkat çektiler, ben de doğrusu raporları okurken biraz yadırgadım yani norm kadronun çok önemli bir kısmını kullanıyorsunuz, 5 bine yakın, merkezde elemanınız var, 2.500'den fazla dışarıda, taşrada elemanınız var ama çok büyük ölçüde dışarıdan destek alıyorsunuz, hizmet alıyorsunuz, mal alıyorsunuz. 300 milyon civarında, şurada 30-31'inci sayfada, bakın, Sayıştay raporundan aynen okuyorum: "Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmet giderlerinde en büyük payı 300 milyon Türk lirası ile kurum dışı program yapımları alırken kurum dışından temin edilen haber ve program giderleri 180 milyon, istisna akdiyle yapılan hizmetler için 35 milyon, kurum dışı kiralanan program giderleri 5 milyon, enerji giderleri 32 milyon..." diye gidiyor, 600 küsur milyon dışarıdan. Yani bu kadar sizin elemanınız var, bu kadar teknik altyapınız var, bu kadar eskisiniz, kurumsunuz yani yayıncılık dünyasında ötekilerini tarihini siz tam ikiye katlıyorsunuz bazen üçe katlıyorsunuz yani bugün Türkiye'de haber deyince izlenen kanallar var, eğlence deyince izlenen kanallar var, bunların hepsinden sizin tarihiniz birkaç kat fazla, 1960'lardan beri anayasal bir kurum olarak gelmişsiniz, inanılmaz kamu kaynağı kullanıyorsunuz ama yani çeşitli alanlarda öteki kurumlarla çok da fazla yarışmıyorsunuz. Ve çok ciddi biçimde bu Sayıştay raporunda da zikrediliyor, daha fazla kendinizin üretim yapmanız lazım veya bu üretim dışarıdan aldığınız hizmetin maliyetini düşürecek olan birtakım iş birlikleri yapmanız lazım.

Şimdi, drama yapıyorsunuz değil mi, oyunlar yapıyorsunuz falan, bu konuda iş birliği yapabileceğiniz kurumlar var, devletin tiyatroları var, devletin senfoni orkestraları var, devletin klasik Türk müziği, Batı müziği çalışmaları var yani bu alanlarla iş birliği etseniz kamudan kamuya kaynak çok daha tasarruflu davranmış olabilirsiniz ve çok daha iddia ediyorum ki nitelikli eserler üretirsiniz çünkü tıpkı sizin gibi, altmış yıldan beri, seksen yıldan beri o alanda çalışan devletin kendi kurumları var. O kurumlarla iş birliğinizi çok az görüyorum, hatta görmüyorum, bunlar geçmişte yapıyordu, eskiden çok ısrarla takipçileri olmuş bulunan klasik Türk müziği yayınlarınızın bile bence izlenilirliği düştü, klasik Batı müziğini zaten görselden kaldırdınız radyoya mahkûm ettiniz, o da bence büyük bir eksiklik çünkü Türkiye dünyaya açılacaksa özel televizyonlar piyasa için iş yapar, sizin piyasayı zorlayarak iyi örnekleri sürekli sergiliyor olmanız lazım. Ben TRT'nin ekonomik olarak gelir mi getiriyor, kazanç mı sağlıyor, zarar mı ediyor tarafına takılmış değilim, kaliteyi önemsiyorum yani siz bir kamusal yayıncılık kurumsunuz, sizin yayınlarınızda olumlu örnek oluşturmak birinci saik olmalıdır.

Birkaç da özel tespitim var, daha doğrusu bir tane özel, çok fazla uzatmayacağım. Benim de bir miktar özendirmemle ve çok isteğimle son zamanlarda kurulan özel yayınlarınızdan birisi bu TRT belgesel ve turizm kanalı, İzmir merkezli. Doğrusu ben beklediğimi bulamadım yani çok güzel şeyler hayal ettik ama ne belgesel kalitesi ne turizm tanıtımı yeterli. Ben mesela özel televizyonlarda Ahmet Yeşiltepe'nin bir arkeoloji programını ya da Haldun Hürel'in bir sanat tarihi programı daha dikkatle takip ediyorum ama TRT Belgesel'i dinlediğim zaman beni ekrana bağlayacak bir şeyi doğru düzgün şimdiye kadar göremedim. Hâlbuki kalite konusunda -bir daha söylüyorum- hepsini geçebilirsiniz ve Türkiye'de kalitenin alıcısı var bazen yani popülist söylemler bazı filmlerin çok büyük gişe hasılatı yaptığı söyleniyor evet ama herhangi bir özel reklam

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 18

olmadan çok kaliteli bir yayın da çok rahatlıkla büyük, geniş kitlelere ulaşabiliyor ve kaliteli yayın yapmak müzikte, tiyatrodaki, dramada haberde bütün alanlarda kaliteli yayın yapmak sizin kamusal göreviniz. Bu ihtiyaçların altını çizmek istiyorum ve bu yeni dönemde başarılar diliyorum. Bu geçmişle ilgili irdelemeyi kendi aranızda bizden bağımsız daha derinliğine yapacağınızı da umut ediyorum. Böyle bir ihtiyaç olduğunun altını çizmek istiyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Genel Müdür, ben de sözlerime başarılar dileyerek başlamak istiyorum. Üç ay gibi kısa bir sürede on üç yıllık AKP Hükümetinin neredeyse TRT üzerindeki hesabını vermek üzere buraya geldiniz. Şimdi, önünüzde de zor bir görev var. 7 Haziran genel seçimleri var. Bu da sizin ne kadar tarafsız, yansız ve geçmişte yapılan -hata deyim ben ona- hataları tekrarlamayacağınız konusunda oluşan beklentiyi ne kadar karşılayacağınızı bir sonraki dönemde hep birlikte göreceğiz ama gördüğüm bir şey var burada, fark ettiğimiz bir şey var TRT Haber diye kamera karşısında sadece sizin konuşmalarınızı çekiyor buradaki diğer arkadaşların konuşmalarını çekmiyor. Tabii biz bu işi burada bile...

BAŞKAN – Ama Sayın Akar haksızlık etmeyin, şimdi kamera size yöneldi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi başladı. Kamera hatta şu tarafa bakıyordu, niye o tarafa baktığını da anlamadım, orada güzel bir resim mi var, bilemiyorum ama biliyorum ki sansür burada devam ediyor yani muhalefet üzerine uygulanan sansür.

Çok uzatmadan konuya gireyim. TRT, hepimizin bildiği gibi Türkiye'nin hafızası aslında. Yani geçmişe dönük ne ararsanız arayın, çok şirketli yayın dönemlerine geçmeden önce bir TRT'miz vardı. TRT'nin geçmişine baktığınız da 1926'da radyo yayınlarıyla başlıyor ve 1968 yılında da televizyon yayınına geçiyor. Ben ilk televizyonu seyrettiğimde çok şaşırılmışım, hatta eskiler derdi ki "Bu konuşanlar bir gün gözükecek bu kutuların önünde." radyo programlarını dinlerken böyle derdi ve iyi hatırlıyorum çocukluğumda televizyon programı başladığında, TRT'nin siyah beyaz yayını başladığında böyle bir koridor salonda otururduk ve sinema salonu gibi dolardı, çok kimsede televizyon yoktu. Şimdi bu noktadan TRT çok kanallı, birçok ülkeye yayın yapabilen bir kurum hâline dönüştü ve sürekli devlet desteği de gördü bunu yaparken TRT. Yalnız burada tabii TRT bunu yaparken sizin sunumunuzda belirttiğiniz gibi bir kamu yayıncısı TRT ama devam ediyorum, ne diyorsunuz TRT'yi tanımlarken veya televizyon yayıncılığını tanımlarken enformasyon bombardımanı ile sosyal medya ve mobil mecralar insanların tüketim alışkanlıklarını da çok derinden etkilemektedir. Ama TRT başka bir şeyi daha üstlendi son yıllarda insanların siyasal yaşamlarını ve siyasal tercihlerini de yönlendirme konusunda müthiş bir atak yaptı TRT. Şimdi bir siyasal parti veya bir hükümet tabii ki TRT'nin işvereni konumunda yani valileri herkes illerinde eleştirir, derler ki: "Hükümete yakın vali." Vali devletin valisi olacak ama işvereni de hükümettir, onunla biraz daha mesafeyi yakın tutar. TRT de devletin bir kurumudur ama işvereni hükümettir. Sizi göreve atayan da, sizi görevden alan da, getiren de, işte kurumu idare edenler de mevcut hükümetlerdir ama bu kurumun, bu kadar, kamu kaynaklarından beslenen bir kurumun sadece bir hükümetin yayın organı hâline getirilmesi doğru değildir. Bundan önceki yayın döneminde siz de tabii yeni geldiğiniz için size de kişisel olarak bir şey söylemiyorum kurum hakkında genel konuşuyorum. Şimdi baktığımızda kurumun tüm bilançosuna 1,8 milyarlık bir bilanço görüyoruz ki, büyük para kurum olarak ama bunun gelirlerinin de en büyük kaleminin bandrol ve elektrik kesintilerinden olduğunu görüyoruz yani sizin yaptığınız her yayında benim de hakkım var, sizin yaptığınız her yayında -946 lira oldu asgari ücret- ve alınan her cihazda o 946 lira ücret alan vatandaşın da hakkı var. Bu vatandaşlarımızın bir kısmı mevcut hükümetteki siyasi partiye oy veriyor bir kısmı da muhalefet diye adlandırdığımız siyasi partilere oy veriyor. Ama maalesef ki sizin yayınlarınızda bizim Alaattin Yüksel Bey'in sorusuna verilen cevaba baktığımızda 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 yıllarındaki sürelerle baktığımızda seçimlerde yani 2009 seçimlerinde veya daha önceki seçimlerde, 2011 seçimlerinde nasıl bir kıstas, parametreniz var bilemiyorum ama siz bir yayıncı kuruluş olarak haber diye haber bültenlerinizde özellikle veya gündemle ilgili açık oturumlarınızda ne yapmanız gerekiyor? İlgili siyasi partileri iktidardaki partiyi, muhalefetteki partileri davet etmeniz gerekiyor ya da onların gün içerisinde gelişen haberleriyle ilgili haberler vermeniz gerekiyor. Burada bir sınıflama yapılmış ama herhâlde bu sınıflama TRT programında da canlı yayına katılan milletvekillerinin aldıkları saatler şeklinde ama. 2013'ten örnek vereyim 32 saat AKP alırken 16 saat CHP alıyor, yine 47 saat 2012'de AKP alırken 20 saat CHP alıyor, MHP'de var ama ben burada BDP'yi örnek vereyim, 2011'de sadece 57 dakika alıyor, 2012'de 2 saat alıyor, 2013'te de sadece 2 saat alıyor. Şimdi bu hangi parametrelere göre, hangi şeye göre tam net anlaşılmıyor ama yazdığınız, vermiş olduğunuz cevapta, benim anladığım canlı yayına çıkan milletvekilleriyle ilgili bir sınıf. Burada sorulması gereken soru aslında 2014'te siyasi parti -soru olarak alırsanız daha sonra bildirirsiniz bana- rakamlarıyla haber bültenlerine süreleri ne kadar? Yani şunu söylemeye çalışıyorum: Bir siyasi partinin haber bültenlerindeki süre kullanımı ne kadar? Bu AKP olabilir, CHP olabilir, MHP, tümünü soruyorum.

Yine, 2014'teki Cumhurbaşkanlığı adaylarına ayrılan süreler ne kadardır ki bununla ilgili de önemli bir tespit var RTÜK sadece TRT Türk'e, bakın sadece TRT Türk'e yedi program durdurma cezası verdi, üç gün içerisinde geçmişin Başbakanı bugünün Cumhurbaşkanı o adaylık süresi içerisinde beş saat 26 dakika kullanmış TRT Türk'ü ve RTÜK de bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 19

tespiti yapmış, ona Kasım 2014'te yedi program durdurma cezası verilmiş. Peki RTÜK bu cezayı verdi de kurum içerisinde buna meyil veren, buna yol açan... Siz diyorsunuz ki kurum tarafsız ve kamu yayıncısı olarak hizmetine devam edecektir, herkesi kucaklayan bir yayıncılık süreci yaşayacaktır ve devam edecektir. Buna imkân veren böyle taraf yayın yapılmasına neden olan insanlar hakkında bir tespitiniz -Sayıştaya da soruyorum- var mı? Yine, Denetleme Kuruluna soruyorum bu arkadaşlar hakkında bir işlem yaptınız mı? RTÜK tespit etmiş ve yedi program durdurma cezası vermiş. Bunun da ben maddi kayıp olduğunu düşünüyorum durdurma cezasının. Eğer kurum zarara uğratılıyorsa yapılmaması gereken bir işten dolayı veya başka nedenlerden dolayı bununla ilgili bir soruşturma yaptınız mı? Kimler sebep oldu? Bu zarara sebep oldularsa bir cezai işlem uyguladınız mı?

Yine, baktığınız zaman TBMM TV'miz var. Bu sürekli dört yıldır konuşuyoruz ama burada herkes olayı yanlış anlıyor, TRT'ten kaynaklandığını zannediyor ama Meclis Başkanının tutumundan kaynaklanıyor bana göre bu. Meclis Başkanı bu yayınların halk tarafından izlenmesine izin vermiyor. Şimdi bu TV yayınlarıyla ilgili 1995'te bir protokol yapmış, bu protokol örnek gösterilerek TV yayınlarının önüne geçiliyor yani Meclis televizyonunun yayın yapmasının, halkın anayasal hakkı olan bilgi edinmesinin önüne geçiliyor. Bunu Anayasa'nın ilgili maddeleriyle tarif edebiliriz ama konuyu çok uzatmamak için o maddelere girmeyeceğim. Yalnız bunu Ankara nöbetçi idare mahkemesinin de bir yürütmeyi durdurma kararı var bu konuda. Bir protokol yapılması gerekiyor. Peki, TRT bu kadar yeni yayın kanalları hizmete sunarken sadece gerekçe olarak gösterdikleri yediden sonraki birtakım yayın kuşakları nedeniyle bu yayına son veriyoruz veya işte protokolün devamı konusunda olumsuz görüş bildiriyorsunuz, niye yeni bir frekans düzenlemesi yapmıyorsunuz veya yaptırırsanız böyle bir frekans düzenlemesi var mı? Bunun gerekçelerini de soruyorum. Tabii burada asıl sorulması gereken soru Meclis Başkanı'na çünkü vatandaşın haber alma özgürlüğünün önüne geçiliyor ve işin ilginç tarafı RTÜK tarafından tespit edilen 30 ülkede parlamento çalışmaları canlı olarak tam zamanlı olarak veriliyor yani parlamento açılışından kapanışına kadar parlamento çalışmaları veriliyor. Bu nedenle genelde Türkiye'nin önemli problemleri biz vatandaş görmesin diye sadece İnternet'ten... Ki Türkiye'de bütün insanlar veya belli bir yaş kuşağının üzerindeki insanların bu İnternet yayınlarını izlemesi çok mümkün görünmüyor. Hükümet tarafından getirilen bazı şeyler saat yediden sonraya kaçırılarak veya televizyon yayını yapılmadığı özellikle fezlekeler ve hükümet hakkında hazırlanan fezlekeler, bakanlar hakkında hazırlanan fezlekeler genelde pazartesi ve cuma günleri yayın yasağının veya televizyon yayınının yapılmadığı günlere getiriliyor. Bunlar da TRT'nin kuruluş amacına aykırı yani tabii Meclis Başkanı Cemil Çiçek neye dayanarak söylüyor bunu sizin vermiş olduğunuz olumsuz görüşe göre bunu söylüyor.

Şimdi, biraz evvel arkadaşlarımız da belirttiler, TRT'nin işlevi bilgilendirme, haberdar etme insanları sosyal ve kültürel faaliyetlerde bulunma ama yine bir... Bir de sunumunuzda geçiyor bunlar. Sunumunuzdaki şeyde diyorsunuz ki: "Güncel haberleri insanlarla buluşturuyoruz." Değil mi, doğru söylüyorsunuz ama Gezi'deki güncel haber, Gezi olaylarının yaşandığı Türkiye'deki Gezi'deki haber penguenlerin çiftleşmesi miydi? Ya da penguenlerin hangi kıtadan, ne kadar zamanda, nerelere göç edeceği, yaşam şartlarının neler olduğu muydu? Şimdi, ben, TRT'ye söylüyorum ama penguen genel ortak sembol olduğu için söylüyorum. Siz penguen yayınlamadınız da kargalar ne kadar uzun yaşar diye bir belgesel yayınladınız, öyle diyelim. Şimdi olumlu veya olumsuz, Hükümet aleyhtarı veya Hükümetin lehine -biraz evvel de söylediler- yirmi dört saat Hükümetin herhangi bir Başbakanın veya Cumhurbaşkanı'nın aile fertleriyle yaptıkları toplantıları bile gösterecek noktaya gelen bir TRT'den bahsediyoruz. Ben de böyle bir TRT'nin kargaların uzun yaşamasının da çok önemli olduğunu düşündüğünü farz ediyorum diye söyleyebilirim.

Arkadaşlar, sizden beklenti şu: Tarafsız yayın yapmanız haber değeri taşıyan herkesi de, vatandaşı da bilgilendirmeniz ve eğer bunu yapmazsanız zaten mali kaynaklarınızın birçoğu vatandaşın kaynaklarıyla sağlanıyor giderlerinizin çoğu ve baktığımız zaman da TRT ta eskiden beri zarar eden bir kurum yani sizin zamanınızda veya sizden önceki, siz de zarar edeceksiniz burada her ne kadar kâr gösteriliyorsa da eğer kamunun kaynakları çıkartılırsa elektrikten kesilen pay ve bandrol çıkartıldığında gerçekten büyük zarar. Yani insanlar size reklam vermek veya kurumu kârlı etmek için bir çalışmanın olmadığını görüyoruz, öyle bir derdiniz de yok. Nasıl olsa para su gibi akıyor, vatandaş o kıt kanaat geçindiği birikimlerinden, aylıklarından size para ödüyor, siz de bunu vatandaşın sayısal ve analogdan ziyade, sistemlerden ziyade keşfetmiş olduğunuz siyasal geçişe desteği için vermiyor bu parayı yani bir siyasi partinin yayın organı gibi çalışmanız için vermiyor, bütün siyasi partilere eşit mesafede durmanız için veriyor.

Geçenlerde bir olay oldu birkaç olay oldu aslında bunları TRT'de hiç görmedik eğer yanlış söylüyorsam düzeltin, bu konuda bana bir soru olarak kabul edin ve bilgi verin. Bizim Genel Başkanımız maden ocaklarındaki kazalardan sonra özellikle AKP Hükümeti döneminde artan bir maden üreticisi olmayan ülkemizde dünya birincisi yapan maden kazalarından sonra madencilerle, sendikalarla, sivil toplum örgütleriyle bir toplantı yaptı ve bu toplantı sonucunda on maddelik bir çözüm konusunda bildiri yayınladılar. Bu konu da TRT'de hiç geçmedi.

Yine, emeklilerle yapılan bir toplantıda Sayın Genel Başkanımıza bir ayakkabı fırlatılmasaydı TRT'nin bu konudan hiç haberi olmayacaktı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 20

Şimdi, bu konuda Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanını ne kadar TRT'nin tüm kanallarında yer verdiğinizi ve AKP Genel Başkanına ne kadar yer verdiğinizi hatta bakanlarına ne kadar yer verdiğinizi lütfen yazılı olarak bildirmenizi rica ediyorum.

Tekrarlıyorum ümitsiz değilim, umutsuz değilim, yeni bir görev üstlenmişsiniz siz geçmişte yapılan hataları tekrarlamayacağınızı düşünüyorum. Kamu kuruluşudur iktidara geldiğimizde -arkadaşlar tehdit olarak algılamayın- bunun hesabını sorarız. Onun için de sizin...

ADNAN YILMAZ (Erzurum) – Öyle bir şey yok.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Siz de buyurun söz alın konuşun.

Onun için de sizin başarılı olmanızı ve herkese eşit olarak, her siyasi partiye eşit mesafede yaklaşmanızı diliyorum. Başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Develi.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de Şenol Bey'e yeni görevinde başarılar diliyorum, umarım yeni bir dönem açılmasına katkıda bulunur.

Konuşmama başlamadan önce Sayın Başkanım izniniz olursa ben Sayıştaya bir soru soracağım, aldığım cevaba göre konuşmama devam etmek istiyorum.

TRT'nin önemli problemlerinden bir tanesi arkadaşlar, geçtiğimiz yıllardan bu yana devam eden, sürekli olarak önümüze gelen ve şu anda mahkemede olan reklam gelirleriyle ilgili önerilerden tek satır yok, dikkatinizi çekti mi? 150-160 milyon liralık öneri şeyden çıkarılmış. Bu neden çıkarılmış? Bunun acaba Sayıştaya yapılan baskılarla Sayıştayın raporlama kurulu oluşturularak oradan bunların tasfiyesi ve sorunların gündeme gelmemesine dönük bir operasyon mudur? Bu konuda Sayıştay bize bir bilgi versin ondan sonra konuşmama devam edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım sayın milletvekillerimiz; şimdi, bu konuya göre zaten sizin gerçekten 2011 raporunda görüleceği üzere 9'uncu öneri olarak biz TRT'yi uyardığımız orada, çok ciddi boyutlara çünkü alacaklar gerçekten çok üst rakamlara çıkıyordu. Nitekim 2010 sonunda 11 milyon -tam rakamı okuyorum- 2011 sonunda 52 milyon, 2012'de 99 milyona kadar çıktı bu alacak ve TRT de maalesef bu konuda biraz gevşek davrandı. Üç yıllık bir sözleşmeydi o, otuz altı aylık bir sözleşmeydi. Otuz altı ay içinde altmış defanın üzerinde yazı yazıldı “Alacağımızı ödeyin.” diye âdeta şirkete yalvarır gibi. Maalesef şirket ödemedi ve en sonunda feshe on gün kala teminat da burada çok yetersizdi, hatta biz 2011/9 numaralı önerinizde teminatın da yetersiz olduğunu da uyardığımız, ayrıca denetçi arkadaşlarımız da zaman zaman da şifahi olarak da uyardıklarını da söylüyorlar. Gereği yapılmadı. Son on gün kala bu feshedildi. Tabii o tarih itibarıyla aşağı yukarı birikmiş 155 milyon alacak var. Biz bu konuda konunun Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından soruşturulmasını biz denetim grubu olarak arkadaşlarımızla istedik, talepte bulunduk. Bizim Sayıştay Raporu Değerlendirme Kurulumuz konu alacak olarak yargıya intikal ettiği için yargı sonucunu bekleyelim dediler. 2012 raporumuzda bu iç öneri olarak -dış öneri olarak değil de- alınmasını o şekilde takdir ettiler. Biz de o şekilde yazdık. Yani bu, 2012 raporunda yok değil, var ama içeride bir öneri olarak yer alıyor. Yani ayrıca bu konuyla ilgili TRT Teftiş Kurulu da soruşturma yaptı. Tabii o rapor da elimize yeni geçti. Onu ben şahsen inceledim. O konuda o reklam dairesi başkanı ve o tarihte genel müdür muavini olan arkadaşlar tamamen suçlu görülmüş vaziyette. Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda da bulunuldu. Şu anda Cumhuriyet Savcılığında konu araştırılıyor. İddianame hazırlanıyor. Yanılmıyorsa TRT'ye de bir yazı daha yazıldı Cumhuriyet Savcılığı tarafından çünkü idari soruşturmada, adli soruşturmada esas olan şey malum bildiğiniz gibi bir isnat edilen suçla suç isnat edilen kişilerin açıkça yazılması gerekiyor. Orada, o raporda eksiklik görüldü, TRT'den bilgi istendi yani şu anda konu savcılıkta. Durum bu merkezde, arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun, devam edin.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, çok sık yaşanmayan, rastlanmayan bir olay, ilk defa yani ciddi olarak bir kurumda soruşturma açılıyor, soruşturma sonucunda olay yargıya intikal ediyor, sabit ve bu Sayıştay Raporlama Kurulu tarafından gündeme alınmıyor. İç öneri. Bunun yani esas önerilerde olması ve hepimizin dikkatine sunulması gerekiyor. Bunu diyelim ki biz şimdi buradayız, gelecek dönem milletvekili olamadık. Takibini kurumsal olarak yapabilmemiz için devamlılığın esas olmasına dikkati çekerek bunun kesinlikle önerilere alınması, taşınması ve oradan da Sayıştayın bunu dikkatle takip etmesi gerekiyor. Benim önerim bu önerinin, iç önerinin esas öneri olarak taşınması.

Şimdi, sevgili AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarımız, biz ne zaman iktidara geleceğimizi söylesek “O günleri görecek miyiz acaba?” diyerek bize takılıyorsunuz.

Şimdi, milattan önce dördüncü yüzyılda yaşayan bir filozof Seneca demiş ki: Başlayan her şey biter. Gideceksiniz. Arkanızdan gelenler bu kirli on dört yılın hesabını soracak.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 21

(Karşılıklı konuşmalar)

TURGAY DEVELİ (Adana) – Şimdi tekrara düşmeden devam edeceğim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, müdahale etmeyelim.

Sayın Develi, buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Şimdi, TRT arkadaşlar, şimdi paralel diye mücadele ediyoruz diye her gün gündemde tuttuğunuz operasyonların bir zamanlar tetikçiliğini yapıyordu, alt yazı tetikçiliğini yapıyordu, kamera tetikçiliğini yapıyordu. Bu TRT'yi düşürdüğünüz hâli anlatmak açısından söylüyorum. TRT sizin iktidarınız döneminde önceden bir referans kurumuydu, tüm dünya tarafından TRT dendiğinde TRT'de yayınlanan bir haber, TRT radyolarında verilen bir haber, orada programa çıkmak tüm dünya tarafından takdir edilen bir referanstı. Şimdi, hiç kimsenin... Az önce Sayın Bakanın da işaret ettiği gibi Sayın Cumhurbaşkanı TRT'de programa çıkıyor kimse dinlemiyor bile. Tabii ki bu Sayın Cumhurbaşkanının kişiliğinden de kaynaklanıyor ama TRT'nin içine düşürüldüğü durumun vahim bir sonucu bu. Aynı şekilde yine devletin imkânlarıyla kişiliksizleştirilen ve işlevsizleştirilen Anadolu Ajansı da TRT'yle yandaş olarak devam ettiriliyor.

Şimdi, Sayıştay denetçileri giriş bölümünde yayının bağımsızlığı ve kurumsal özerkliği konusunda bağımsız gelir kaynaklarına kavuşturulmasını önermişler. Bu, çok konuşuluyor, çok tartışılıyor. Tabii ki TRT özerk olarak bağımsız gelir kaynaklarına sahip olmalı, devletin kurumu olarak, halkın kurumu olarak halkın temel haber alma ihtiyaçlarına cevap vermeli, Türk dilinin ve cumhuriyetimizin tüm dünyada sesinin duyurulması konusunda çalışmalar yapmalı, bunun için devlet ne gerekiyorsa, bu millet ne gerekiyorsa zaten sorumluluğu her türlü alıyor, bedelini ödüyor. Bu konudaki çalışmalarını yüceltmeli ve daha da ileri noktalara götürmeli. Ama şu TRT'nin şu anki hâliyle bu algıyı yaratmakta bu başarıyı göstermekte son derece yetersiz olduğuna dair burada sayısız örnekleri konuşuldu tekrar etmek istemiyorum. Az önce Haydar Bey de söyledi Türkiye Büyük Millet Meclisi Meclis TV'yle ilgili. Burada bu konuyu defalarca Meclis Genel Kurulunda dile getirdik. Meclis Başkanı Cumhuriyet Halk Partisi olarak heyet oluşturduk birkaç defa gittik. Çok açık bir şekilde suç işleniyor. TRT'yle RTÜK arasında 1994 yılında yapılan protokol yeni çıkan 6112 sayılı Kanun'la yenilenmek zorunda. O kadük olmuştur. O anlaşmaya protokole dayanılarak şimdi hâlâ Meclis TV'nin yayınının yapılması ve ona dayanılarak da Meclis Televizyonunun haftada üç gün saat yediye kadar yayın yapması ile suç işleniyor. Ben biliyorum ki, özel olarak da biliyorum TRT'nin şu anda kanal sorunu yok, kapasite sorunu yok, bu tamamen -Haydar Bey'in de dediği gibi- Meclis Başkanının siyasi irade karşısında diz çökmesinden kaynaklanan bir uygulama. Yüce Meclis falan diyoruz ya, yüce Meclis falan kalmamış. Bunun bu protokolün, bu protokole göre iş yapanların bu protokole göre bu uygulamaları sürdürenlerin bir gün gerçekten hesap verebileceklerini unutmamanızı isterim ben.

Birinci öneri üzerine konuşurken Sayın Genel Müdür, TRT'nin kendi ürünlerini dahi pazarlayamamasından bahsederken anlatmak istediğim şuydu, sizle tartışmaya girmek istemiyorum tabii. TRT 15-16 tane kanalı var, onlarca radyosu var, başka kurumlardan reklam almak için onların ürünlerini pazarlamak ve kamuoyu oluşturup onların kârlılığına etkiye bulunmak için aynı zamanda iş yapan bir kurum, kendi ürününü hem de çok değerli dilimizin gelecek nesillere tanıtılması, aktarılması açısından ve halkımızın ortak değerlerini yarına anlatmak konusundaki elindeki verileri kendi yayın kapasitesi ve gücünü kullanarak dahi bunu topluma ulaştıramadığından bahsettim ben, yoksa pazarlama ayrı bir şey.

Son olarak da şunu söyleyeceğim: TRT hepimizin göz bebeği olması gereken bir kurum. Çok fazla bugünkü gibi siyasallaştırıldığı zaman, çok fazla siyasallaştırılınca, çok fazla bir partinin, halkın vergileriyle, halktan toplanan paralarla bir partinin yayın organına dönüştürüldüğü takdirde inanın bana gittikçe daha da önemsizleşir, işlevsizleşir ve hiçbir itibarı kalmaz. Burada çalışan arkadaşlarımızın, burayı yöneten arkadaşlarımızın gerçekten çok sesli herkesin izleyebileceği, dinleyebileceği, herkesin acaba ne dedi, kim konuştu ne konuştu diyebileceği bir yayın kurumu hâline getirilmesi sizin de yararınıza olur. Ben akşamları bazen izliyorum TRT'yi. Yani öyle konuklar çıkarıyorsunuz ki tartışma programlarına, öylesine uzman diyerek insanlara yayın saatlerini bir saat, iki saat konuşturuyorsunuz ki -yani bunu bir siyasi ayırım gözetmeksizin söylüyorum- vallahi de billahi de dinleyenlerden çok fazla üretken olmayan insanlar. Yani niye çıkarıyorsunuz bu insanları? İlle de tek yanlı propaganda yapmanız için daha akıllı insanları bulun yani bu kadar da aciz davranmayın. Yani koskoca TRT'siniz. Milyarlarca liralık bütçeyi kontrol ediyorsunuz, 8-10 bin çalışan var, 100 milyonlarca liralık dışarıdan alım yapıyorsunuz, buna rağmen bu işi bu kadar bile mi yapamıyorsunuz? Ayrıca, ben size bir şey söyleyeyim, çıkın ihaleye gerçek ihaleye bu 100 milyon liraya, 150 milyon liraya sattığınız, satabildiğiniz reklam gelirlerini 1 milyardan 1,5 milyardan aşağıya satmazsınız arkadaşlar ama düzgün yayın yaparsanız ama insanlar TRT'yi seyredelerse. Bu reklam pastasını düşünebiliyor musunuz, 2 milyarlık bütçe 100 milyon lira yani yüzde 5'lik bir reklam payına sahipsiniz. Küçükük televizyonlar ulusal yayın yapan televizyonların dahi bütçeleri harcadığı paraya bakarak sizinkinden çok çok daha üstün. Yani değerli insanlar var, bir sürü kurumda yetişmiş profesör insanlar var neden bunları yapmıyorsunuz? Niye yapamıyorsunuz? Yapmak istemediğinizden yani düşünmüyorum elbette siz de para kazanmak istersiniz, elbette siz de kurumu kârlı hâle getirmek istersiniz ama inanın bana 1-1,5 milyara satabileceğiniz bir güç var elinizde, bu parayı niye almıyorsunuz, niye TRT'yi güçlendirmiyorsunuz? Sonuçta TRT yaşayacak, sizden sonra da

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 22

yaşayacak, AK PARTİ'den sonra da yaşayacak. Bu devlet sürdüğü sürece ilanihaye kalacak. Başka yöneticiler de gelecek buraya. Biz önyargılı değiliz size karşı, TRT'ye karşı, yardımcı da olmak istiyoruz. Yazıktır yani elektrik parasını ödeyemeyenler toplanan vergilerle orada iş yapıyorsunuz, çalışıyorsunuz. Evine aldığı televizyonla radyoyla bilmem neyle kesilen 1 lira, 2 lira olarak biriken paralarla yayıncılık yapıyorsunuz, bu fakir milletten toplanan vergilerle yayıncılık yapıyorsunuz ama yaptığınız işi iyi yapamıyorsunuz arkadaşlar. Bu benim şahsi fikrim değil reyting ölçümleri ortada. Bu millete bir darbe de siz vurmayın, işinizi iyi yapan insanlar olun. Geçmişte sizleri TRT'yi izlenen, TRT'yi referans kurumu hâline getiren, TRT'de başarılı işler yapan, bu milletin sesini dünyaya duyuran yöneticiler olarak duyulalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Develi.

Sayın Genel Müdürlük, yöneltilen sorular, yapılan değerlendirmelerle ilgili size söz vereceğim ancak bir ilave olarak Türkiye için önem verdiğimiz bir konu hakkında TRT'den katkı bekliyoruz.

Biliyorsunuz Dumlupınar Başkomutanlık Savaşı ve büyük zafer yeteri kadar ele alınmıyor. Bu alanda da sağlam senaryoyla çevrilmiş filmler maalesef yok. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün zafer sonrası Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaptığı konuşmada, bu zaferin Türkiye ve dünya açısından taşıdığı önemin yeteri kadar yansımadağı yönünde bir tespiti var, o dönemde Meclis tutanaklarına geçen bir tespit. Ne yazık ki o günden bugüne bu geçerliliğini sürdürüyor. Bu noktada, TRT'nin ciddi bir fon ayırarak, bu, cumhuriyetimizin temellerinin atıldığı ve zaferle sonuçlanmış bu savaşın, Kurtuluş Savaşı'nın belki birden fazla ciddi senaryoyla filmle dönüştürülmesinin gelecek kuşaklara da bu konuda bu hafızanın aktarılması yönünde önemli bir konu olduğunu düşünüyoruz. Bu doğrultuda benim bazı girişimlerim de oldu. Kültür ve Turizm Bakanlığıyla, Millî Savunma Bakanlığıyla, Genelkurmay Başkanlığıyla TRT'nin temas ederek iyi bir senaryoya bağlı olarak böyle bir filmi Türkiye'ye kazandırmasını temenni ediyoruz.

Evet, bu yöndeki talebimizle birlikte, Sayın Domaç, siz de herhâlde bir katkıda bulunacaksınız.

Buyurun.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Önce bu “İç Öneriler” bölümündeki reklam kısmının gerçekten bir çözüme kavuşturulması lazım, yeni bir anlaşma yapılmış sanıyorum. Bu anlaşmanın bedelini ve buradaki alınan teminatın miktarını bilirsek, öğrenirsek yararlı olur, birincisi bu.

İkincisi: Yani, TRT konusunda uzun uzun söz söylenebilir ama ben kısa kısa bazı şeyler söylemek istiyorum. Öncelikle şunu belirtmek isterim ki, sanat ve kültür alanında yapılan yayınlarımız çok eksik ve bir miktar da yetersiz yani düzeysiz demek istemiyorum ama yetersiz. Yani, ülkemizin sanat ve kültür alanını ortaya çıkaracak bir kurumdur TRT ve bu, ülkemizin tanıtılması anlamında çok yararlı olur diye düşünüyorum, öyledir de. Yani, bir ülke sanatıyla, kültürüyle tanınırsa kalıcı olur, bunu da TRT sağlayabilir. Çocuk konusunda yaptıklarınız, evet, çok iyi, bunu devam ettirmek lazım. Bir de bu çocuk konusunda yapılanların üstüne özellikle sağlık alanında, özellikle madde bağımlılığı gibi alanlarda konuyu özendirmeden konuyu eleştiren ve konunun vahametini ortaya koyan yayınların yapılmasında büyük yarar var. Bazen, işte konuşmacılar falan, zaman zaman ucunu kaçırabiliyorlar, özendirme noktasında gelebiliyorlar bu madde konusunda. Ona çok dikkat etmek lazım, çok böyle bıçak sırtı bir nokta orası.

Ayrıca, spor konusunda ciddi bir çaba var, önemli bir katkı var ancak şöyle bir şey var: Daha çok futbol, basketbol ve voleybol ve bunların bir kısmı da profesyonel alan. Evet, çok güzel, seyirlik açısından yani bizi de ekrana bağlıyor ancak bu ülkede sporcu yetiştirebilmek, heveslendirebilmek, onların kamuoyuna çıkarılabilmesi için amatör sporlara büyük bir ihtiyaç var, onların verilmesine çok büyük bir ihtiyaç var, çok büyük. Yani, benim herhangi bir amatör sporcum Türkiye çapında tanınmıyor. Yani, şu anda sorsak, mesela “Türkiye'nin sırkla atlama şampiyonu kimdir?” diye, çıkmaz kimse ama bu TRT'de 3 defa gösterilse otuzar saniyelik, en azından 1 milyon kişi öğrenir veya 500 bin kişi öğrenir. Biz bunları özendirmezsek sonuçta onları daha da motive edemeyiz. Ayrıca, mesela şampiyonlarımız var, dopingli çıktı bunlar. Onları överken, onları şampiyon olarak takdim ederken bir taraftan da dopingli çıktıklarının haberini ve dopingin kötülüğünü de anlatmalıyız. Bunlar çok önemli şeyler, toplum açısından, toplum değerleri açısından çok önemli. Ve bunu TRT'nin çok rahatlıkla yapabileceğine inanıyorum ben.

Onun için, bizim mesela sanat liselerimiz var, müthiş; her ilde, müthiş, orada öğrenciler var. Ya, ben hiçbir tane sanat ve spor lisesinin bir TRT programında haber olduğunu görmedim. Ya, burada sporcular varsa, sanatçı yetişecek burada, görmedim. Yani, bir tane okul veya birkaç okul otuzar saniyelik haber yapılırsa özenir insanlar, oraya ilgi duyar insanlar. Görmedim gerçekten. Görmek isteriz. Ben bunu şey için söylemiyorum, eğitim açısından değil, sanat ve spor açısından söylemek istiyorum. Ve biz bu alanlarda etkin yayın yapma imkânına sahip olabiliriz, bunları bekliyoruz daha doğrusu TRT'den, bekliyoruz. Yani, hepimiz isteriz ki ülkemiz gelişsin.

Şimdi, tabii, kamu yayıncılığı sorunlu. Yani, siyasiler kamu yayıncılığını eleştirirler, bu çok doğal bir şeydir çünkü siyasiler şöyle görürler: Yayınla birlikte veya televizyonlar birlikte geniş halk kitlelerine hitap ederek oradan oylarınızı arttırabileceklerini düşünürler. Bir miktar önemi vardır, bir miktar. Yani, öyle çok abartılacak önemi de yoktur ama bir miktar önemi vardır ama çok abartmamak lazım bunu. Yani, aksi hâlde o zaman yayıncı kuruluşlar iktidar olurdu Türkiye'de, onlar

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 23

bir parti kurardı, hemen yayıncı kuruluşlar iktidar olurdu. Yani, öyle bir şans yok. Dolayısıyla, bir miktar, evet, katkısı vardır ama o miktarı çok abartmamak lazım diye düşünüyorum.

Şimdi, bu, Parlamentodaki konuya gelince; ya, bu, Parlamentodaki konudan arkadaşlar bahsediyorlar, bizi eleştiriyorlar falan ama biraz da şöyle bakmak lazım, yani yirmi dört saat yayın olabilir, çok sorun değil bizim için: Yayın saati yaklaşık dört saat, dört saatin tamamı da grup önerileriyle gidiyor.

BAŞKAN – Muhalefet daha çok değil mi?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – İnanın, iktidar milletvekilleri o dört saat içerisinde hemen hemen hiç konuşmuyor diyebiliriz. Hiç konuşmuyor diyebiliriz yani konuşuyor da çok az. Yani, o işin başka bir faslı. Bu da düzeltilebilir ama bu düzeltme işi size bağlı değil, bu biraz bizim Parlamantonun işleyişine bağlı. Burada sizi çok fazla eleştirmek durumunda değiliz, en azından biz değiliz çünkü yani görüyoruz nasıl işlediğini.

Kamu yayıncılığı sorunu, biliyorsunuz, Yunanistan'ın devlet televizyonu kapandı yani Yunanistan'ın şu anda devlet televizyonu yok. Yani, devlet yayın yapamıyor ve uzun süredir yayın yapamıyor. Bütün Avrupa ülkelerinde kamu yayıncılığı sorunlu. Bu sorunu ortadan kaldırmışız biz TRT'de yani destekleyerek, ekonomik katkı vererek ortadan kaldırmışız. Bunun yerine gelmesi için çabaların artmasını dileriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayın Başkanım, bu, benim bir önerim vardı, iki önerinin ana önerilere taşınması konusunda.

BAŞKAN – Haklısınız. Şöyle: Alt komisyondaki arkadaşlarımız onu iç öneri bölümüne aktarmışlar.

Bu görüşler ilgili, iç önerinin üst öneri olarak ele alınmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Arkadaşlar, neden kabul etmiyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Develi, zaten bunu siz takip edersiniz. Alt komisyondaki arkadaşlarımızın görüşlerini benimsiyor arkadaşlarımız.

Evet, Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Çok fazla sözü uzatmamaya gayret ederek çok hızlıca özetlemeye çalışacağım, bütün sorulara cevap vermeye çalışacağım ama tahmin ediyorum bütün sorulara -burada bazıları da özel notlar gerektirdiğinden- cevap vermem pek mümkün olmayacak sözlü olarak, onları not aldık, yazılı olarak cevaplayacağız. İnşallah çok kısa süre içerisinde hızlıca özetleyebilirim.

Öncelikle, Urfa ve Dumlupınar, bunlar program önerileri, programda dile getirilmesi istenilen şeyler olduğu için hemen bunlara cevap vereyim.

Evet, Dumlupınar belki şu ana kadar ihmal edilmiş olabilir, doğrudur ama gerek Dumlupınar konusunda, gerek Çanakkale, Sakarya ve millî Kurtuluş Savaşı'mız ve onun öncesi ve sonrası konusunda önemli projelerimiz var, film projelerimiz, televizyon filmleri projelerimiz var. İnşallah en kısa zamanda... Şu ana kadar bize yaklaşık 890 civarında senaryo geldi ve bunların 690'ını değerlendirmeye değer bulduk. Yani, şu anda arkadaşlarımız 690'a yakın, içinde bunların da olduğu senaryoları okuyorlar. Tahmin ediyorum, önümüzdeki aylarda, çok kısa süre içerisinde peyderpey bunlar çekilmeye başlanacak, bunları önerenlerle anlaşarak çekilmeye başlanacak. İnşallah bu konuda önemli bir eksikliği gidereceğiz.

Urfa, gerek folklorumuzla gerek Kazancı Bedih'iyle -yani mesela ben hemen sadece rahmetliyi dile getirmek istiyorum, onu da bu arada rahmetle anmış olalım- çok önemli bir yer tutar bizim arşivimizde de, sıra geceleri de zaman zaman programlarımızda yer alır. Ha, yani Urfalılar açısından, Urfalı izleyicilerimiz veya Urfa'yı dile getirmekte kendisini sorumlu hisseden milletvekillerimiz açısından yetersizse bakalım, biraz daha bakalım çünkü hakikaten Urfa birçok açıdan önemli bizim için. İnşallah o konudaki eksikimizi de gideririz.

Sayın Başkanım, genel olarak TRT'yle ilgili eleştirilere baktığımda yani TRT'ye kızılmanın çok hoş bir şey olduğunu hakikaten anlıyorum, bunu bir polemik için söylemiyorum. Belki de birçok insan TRT'yi kendisinden gördüğünden -bu, aslında sevindirici de bir şey- belki de kendisini TRT üzerinde sorumlu hissettiğinden ve o sorumluluğu sergilerken tabii ki bazı şeylere de kızacak, doğal olarak kızacak. Eksik de yapabiliriz bazı şeyleri elbette fakat ne kadar eksik de yapsak, belki size göre eksik ya da fazla ama asla yalan yapmayız, olmayan bir şeyi yapmayız, olmayan bir şeyi göstermeyiz veya olmayan bir şeyden bahsetmeyiz ve çok daha önemlisi belki de bundan, biz kâr peşine düşmeyiz. Yani, sürekli bu eleştirilerin içerisinde vurgulanan konunun, işte, reklam gelirlerinin azlığıyla ilgili olduğunu görüyorum. TRT, kamu yayıncısıdır, kamu yayıncısının bütün dünyadaki tanımı kâr gözetmemesidir. Dolayısıyla da kâr gözetmemek olduğundan içeriklerini de buna göre belirler ve o yüzden kamu bunun maliyetlerini bir biçimde sübvans eder veya bir biçimde kamudan bu gelir elde edilir ki diğer, kâr gözetken, ticari yayın yapanlar gibi bir içerik belirlemeyin ve bunun peşine de düşmeyin yani para kazanma

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 24

peşine düşmeyin ki diğer, o sözü edilen herkese... Az önce sözünü etti mesela, gerek spor alanında gerekse kültürel alanlarda buralara da yer verebilelim ve herkesin sesini yansıtabilelim diye bize zaten vatandaşımız bunun parasını veriyor. O yüzden, mümkün olduğunca kârlılık ya da zarar etme konusunda net bir görüş oluşturabilirsek... Bu konuda bizim görüşümüz nettir. TRT kâr etmek amacıyla yayın yapmaz ve yayınlarında kâr gözetmez, hatta kârlılığı etkileyecek olan reyting kavgasına bile girmez. Evet, kendisinin bir kulvarı vardır, o kulvarında kendisi kamu yayıncısının üzerine yüklenen sorumluluğu en iyi şekilde götürebilecek bazı içerikler tespit eder ve rakibi de özel kanallar değil de diğer kamu yayıncıları olarak değerlendirilebilir çünkü artık sınır aşan yayınlar da yapıyoruz gerek uydu vasıtasıyla gerekse platformlar vasıtasıyla, hatta şimdi IP TV de gelişti, bunlar vasıtasıyla. Şimdi, bu konuda karşılaştırabileceğimiz belki BBC olabilir mesela. Yani, kârlılıktan söz edildiği için hemen kısaca... Bir tartışma yaratmak için söylemiyorum. “Yani, TRT’de 7 bin insan çalışıyor, ne yapıyor onlar?” Bu, aslında bizim de dile getirdiğimiz şeyler. BBC’de 25 bin insan çalışıyor ve 9 tane kanalı var ve bunlar da daha “free land”leri falan saymıyorum. Ha, bunu şey anlamında söylemiyorum yani “Siz yine de verin, biz yine de bitirelim.” anlamında söylemiyorum ama bu sorumluluğu taşıdığımızı ve karşılaştırıldığı alanlarda biraz daha insafı davranılması gerektiğini hatırlatmak için söylüyorum. Dolayısıyla da TRT 7 bin kişiyle...

ERTUĞRUL GÜNAY (İzmir) – BBC’nin dünyadaki etkisiyle sizin etkiniz arasında kıyaslama yapıyor musunuz?

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Bunun hemen şeyini vereyim: Evet, yani 25 bin kişiyle yayın yapıyor, 9 kanalla yayın yapıyor. İçerik ve etkinlik açısından, biraz BBC’nin önemli bölümünü, özellikle yurt dışındaki etkinliğini, efendim, Dışişleri Bakanlığı finanse ediyor ve Dışişleri Bakanlığıyla ortak bazı şeyler götürüyor ama ben Dışişleri Bakanlığımızda ortak bazı şeyler götürmek istesem veya Dışişleri Bakanlığının finanse ettiği bazı şeyleri yapmak istesem belki bambaşka bir tartışma söz konusu olacak. Dolayısıyla, hani herhangi bir tartışma açmamak açısından, sadece “TRT için sözü edilen bu rakamlar, acaba TRT bu rakamlarla birlikte sorumluluğunu yerine getiriyor mu, getirmiyor mu?” bu söyleniyorsa hesabını tabii ki kolaylıkla vermek mümkün. Ha, bazı hesapları veremeyeceğimiz de söyleyeyim yani bazı yerlerde eksik kalabildiğimizi de söylemek istiyorum ama yalancı hiçbir zaman olmadık. Hiçbir zaman da, özellikle, hani böyle bir taraf gibi görüldüğünde -bir yerden baktığınızda hakikaten taraf gibi gözüküyor ama onları yazılı olarak size sunacağız inşallah- gerek Cumhurbaşkanının gerekse diğer siyasi partilerin liderlerinin verilmesi konusunda Parlamentoda temsil edilmeleri de göz önünde alındığında böyle bir yere çok fazla abanmış gibi görünmediğimizi inşallah gösterebileceğiz.

TURGAY DEVELİ (Adana) – O zaman devam edecek Sayın Genel Müdürüm.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Hayır, ben bunu o anlamda bir tartışmaya girmek için söylemiyorum. Yani, çeşitli açılardan bakıldığında...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Parlamentodaki orana göre yapın, tamam!

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Sayın Milletvekilim, bir tartışma için söylemedim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Öyle yaparsanız bugünkünden daha zor olur o zaman.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Estağfurullah, bir hatamız varsa düzeltiriz, o açıdan söylemiyorum; çeşitli açılardan bakıldığında farklı görünüyor, onun için söylüyorum. Bir de biz bazı rakamlar sunabiliriz, o anlamda söylüyorum ve TRT’nin de tek işinin burası olmadığı, başka yerlerden de konuşmak gerektiği için ben şimdi başka yerlerden biraz söz etmek istiyorum.

Yani, kamu sorumluluğuyla yola çıktığınızda sözünü ettiğiniz o kârlılığın biraz daha geri plana alınması gerekir çünkü “kamu sorumluluğu” dediğiniz şeyin çok fazla piyasaya dönük iş yapmayan bir şey olması gerekir. Dolayısıyla da elbette bunun gelirinin bir yerlerden elde edilmesi gerekir. Yani, o da sürekli yüzümüze çarpıp durduğunuz o bandrol ve elektrik. Yani, Türkiye bu konuda çok güzel bir kaynak bulmuş, elektrik ve bandrol gibi. Yani, bunu sadece TRT’nin uyanıklığıyla yaptığı bir girişim sonucuyla elde ettiği demiyorum yani Türkiye’de ortak aklın bulduğu bir sonuçtur bu ve bunu TRT’ye vermiş, TRT’de de bunu hatalı ya da hatasız kullanmaya gayret ediyor ama bu, çok güzel bir çözümdür, bu çözüm başka yerlerde pek fazla yok. Reklam gelirlerini artırmaktan söz ettiniz. Belki şunu tartışsaydınız veya şunu gündeme getirseydiniz bu, kamu yayıncısı açısından çok daha fazla dikkate alınacak bir şey olurdu, o da: Kamu yayıncısı reklam geliri almalı mı, almamalı mı? Bu çok önemli bir sorundur. Bakınız, BBC almaz bugün reklam geliri, hiçbir şekilde reklam almaz. Fransa sadece kültürel içerikli programlardan reklam almıyor ama piyasaya dönük işlerden reklam alıyor, Almanya yine aynı şekilde. Yani, kamu yayıncısı, reklam ve kârlılık dediğinizde hakikaten bu çok fazla girdisi olan ve çok değişik açılardan değerlendirilmesi gereken bir şey. Bunun için de bazen böyle, “TRT zarar etti, TRT kâr etmiyor.” dendiğinde biraz da şaşırıyorum. Yani, bize bir sorumluluk yükleniyor.

BAŞKAN – Burada gelir tablosunda 179 milyon kâr gözüküyor.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Efendim, o genel olarak gelir gösterilen kamudan elde edilen gelir olduğu için “Bu gelir sizin gelir sizin geliriniz değil, asıl gelirinizi reklamda görelim.” şeklinde bir değerlendirme oluyor da onun için diyorum.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayın Genel Müdürüm, siz yanlış bir yere bilinçli olarak mı getiriyorsunuz biliyorum ama biz...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 25

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Olabilir, devam edeyim mi?

TURGAY DEVELİ (Adana) – Hayır.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Olabilir, hata yapmış olabilirim.

TURGAY DEVELİ (Adana) – İzin verin.

Kârlılıkla ilgili bir tartışmayı yapmıyoruz biz burada, hiç kimse “TRT zarar ediyor.” demedi ki yani başka bir yere getirmeyin.

BAŞKAN – Sayın Belen o yönde eleştirdi, değerlendirme yaptı. (Komisyon sıralarından gürültüler)

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Devam edebilir miyim efendim?

BAŞKAN – Evet, devam edin.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Sayın Başkanım, ben kâr etmek için yayın yapsam TRT olarak -TRT’yi temsilen konuşuyorum- şurada beni kârlılıktan dolayı övmüş olsanız, inanın, millet TRT’nin önünde miting yapar, “Böyle bir yayın yapmayın, biz size bu paraları bu yayınları yapmak için vermiyoruz, bu paraları ancak biz size şu anda götürülmekte olan-hatalı olabilir- yani kamu yayıncılığı sorumluluğuyla yayın yapın diye veriyoruz.” diye mitingler olur. Yani, şurada kârlılığımız övülse bile böyle yapılır.

ERTUĞRUL GÜNAY (İzmir) – Bu meselenin yani kârlılık meselesinin göz ardı edilebileceğini bizzat ben söylediğimi hatırlıyorum. “Yani, kârlılık meselesi değildir burada esas olan, esas olan yayın kalitesi ve toplumdaki objektif izlenilirlik meselesidir.” diye tam sizin anlatmaya çalıştığınızı söyledik. Yani, bu cevabınızla biraz konuşmacılara haksızlık yapmayın.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Estağfurullah, yani hepsine haksızlık yapmayayım.

Sayın Başkanım, bu kârlılık meselesini kapatabilir miyim?

BAŞKAN – Kapatalım.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Çünkü gündeme geldiği için öyle.

Evet, kalite konusunda ve iç yapım konusunda çünkü ilk eleştiriler böyle başlamıştı. Evet, kaliteyi artırmak için bir çaba sarf etmemiz söz konusu. Evet, kaliteyi artırmaya gayret ediyoruz. Kaliteyi artırmaya gayret ediyoruz. Kaliteyi düşüren şeylerden birisi de kanal sayısının çokluğuyla birlikte artan masraflar oldu. Dolayısıyla da dış yapım yani dış yapım çok fazlalaşmaya başladı. Evet, bu konudan biz de muzdaribiz. Bu konudan muzdarip olduğum için de size çok rahatlıkla şunu söyleyebilirim: İlk konuşmalar başladığında, benim, daire başkanlarıyla yaptığım toplantıda yaptığım konuşmaları yaptınız. İnanın, hiçbir farklılık yok neredeyse. Yani, tabii, bazı, siyasi yandaşlık konusunda çok ağır ithamların dışında diğer o konuşmalar, içerik, kalite üleştirilmesi, dış yapımlardan vazgeçilmesi ve içeriye dönük, TRT’nin imkânlarını kullanılması ve TRT’nin zaten bir okul olarak bunları başkalarına öğretmesi gerektiği konusunda -ve ben zaten daire başkanlarıyla yaptığım toplantılarda bunları hep dile getirdiğim için- sanki benim yapacağım konuşmaları yapmış gibi hep hissettim sizi. Şöyle ki: İç yapıma dönüşmesi konusundaki TRT’nin asıl sorumluluğu bunlara yakın sorumluluklardır, bunlardır gerçekten de. Mesela, bir Yönetim Kurulu kararımızı hemen hatırlatmak istiyorum Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim. 26/11/2014, geçtiğimiz kasım ayı. Yönetim Kurulu kararıdır bu ve ona uygun olarak hemen bir yapılanma değişikliğine gidilmiştir yani prodüksiyon kaynakları ve yapım koordinatörlüğü birleştirilerek çünkü bürokrasiyi azaltarak derhâl iç yapımları artırmak konusunda böyle bir karar alınmıştır.

Karar: “Kurumumuz yayınları için ihtiyaç duyulan programların, öncelikle Kurum imkânları araştırılarak söz konusu yapımın iç yapım olarak yapıpı yapılamayacağını değerlendirilmesine, bu değerlendirme yapılırken birimlerin kendi bünyesinde ve yapım koordinatörlüğü bünyesinde gerekli bilgi birikimine, iş deneyimine sahip yeteri kadar yapımçı bulunduğu, bunun yanı sıra zengin bir yayın arşivimizin ve prodüksiyon kaynaklarımızın olduğunun, ayrıca iç yapıma ağırlık verilmesi hâlinde Kurumumuzda çalışma barışı ve iş huzurunun da olumlu yönde etkileneceği hususlarının da dikkate alınmasına, bütün bunlara rağmen yine de dışarıya sipariş edilmesine karar verilen yapımların -çünkü hakikaten bazen, gerek bakış açısı, gerek bilgi birikimi gerekse Kuruma katkı açısından farklı bir görüşe ihtiyaç duyuluyor- bu sebeple iç yapım olarak yapılamadığı...” “Niye iç yapım olarak bunu yapamıyorsunuz?” dediğimizde, bunun gerekçesinin çok sağlam oluşturulmasını, dış yapım olarak yapılmasına neden karar verildiği konusunda ikna edici gerekçeler ortaya konularak yapımın dışarıya sipariş edilmesini... Ancak bu ikna edici gerekçeler ortaya konduğunda dışarıya yönelebilirsiniz. “Yönetim Kurulu yetkisine giren alımlarla ilgili siparişlerde ise bu hususların Yönetim Kuruluna sunuş yazısına dercedilmesine, gerekirse dış yapımı destekleyici diğer belgelerin de dosyaya konulması suretiyle Yönetim Kurulunun onayına sunulmasına.” diye karara bağlanıyor.

Yani, arkadaşlar, “İç yapım olarak alternatifini üretebileceğimiz bir programın ya da herhangi bir yapımın dışarıya yaptırılmamasına, dolayısıyla içerideki, şimdiye kadar biraz pasif duruma itilmiş olan yapımın dinamik hâle getirilmesine, Yönetim Kurulu kararı olarak da bunun uygulanmasına artık bu saatten sonra özen gösteriniz, dikkat ediniz.” Bunun sonucunda ne oldu? Bir ara yüzde 85’lere, yüzde 90’lara varan dış yapım oranı şu anda -yüzde 40’lara... Sanıyorum önümüzdeki günlerde bunu görebileceksiniz. Yüzde 60 oldu Kurum içi oran. Yani, yüzde 85 dış yapımlardan, hatta 2012-

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 26

2013 yüzde 90'lara varan oranlardan bahsediliyor. Yani, bu çok hızlı bir süre içerisinde, yine Yönetim Kurulumuzun da hızlı karar alması ve hareket etmesiyle bunun hızla aşağı çekilmesi... Ha, daha da aşağıya çekilebilir mi? Evet, mümkündür ama belki tamamı olursa da farklı bir bakış açısını kaybedeceğimiz için de tamamının da böyle olmasını uygun görmüyoruz. Onun için de biraz hakkımızın teslim edilmesini istiyorum Sayın Bakanım, kaliteye yönelmek açısından. Belki ileride yani bizim dışarıda etkili olmak açısından...

Yine, şu anda içerik denemelerini başlatacağımız -tahmin ediyorum, mart ayının sonuna doğru veya nisan ayının başında- ismini "TRT World" olarak belirlediğimiz İngilizce kanal, denemelerine başlayacak. Şu anda teknik deneme tamamlandı yani sinyaller gidip geliyor, orada bir sorun yok, inşallah da nisan ayının başı gibi olabileceğini düşünüyoruz. Bu konuda hem personel ihtiyacının giderilmesi hem de program ihtiyacının giderilmesi konusuna ve arkadaşlarımızın program üretebilmeleri konusunda bir haber kanalı, ağırlıklı olarak haber kanalı olması noktasında bunu tamamladığımızda dışarıda da etkili olabileceğimiz kanaatini taşıyoruz. Dışarıdaki etkiyi sadece yayın içeriği anlamında da düşünmüyoruz sayın milletvekilim, bu, aynı zamanda TRT'nin diğer faaliyetleriyle de olabilecek bir şey. "Artık, TRT bir eğitim merkezi hâline gelmelidir." deyip bir akademi kurup ve üstelik uluslararası sertifikalı kurslar vererek de bu konuda etkili olmaya gayret ediyoruz çünkü bunlar son derece önemli yani TRT'nin yaygınlığı açısından da, kabul görmesi açısından da son derece önemli. Yani, mesela, daha yeni 38 ülkeden çağırdığımız -radyo televizyon ve yeni medya, o da çünkü yeni bir alan- arkadaşlara kurslar düzenlemeye başladık. Yani, TRT artık eğitim gören değil, eğitim veren bir kurum hâline de gelsin istiyoruz çünkü bu konudaki bilgi birikimini, deneyimini, tecrübesini, her şeyini aktarsın istiyoruz. Dolayısıyla da inşallah bu etkinliği bu şekilde de artırabileceğimiz kanaatine sahibiz. Sadece bu değil tabii ki. ABU, EBU, COPEAM, Akdeniz Yayın Birliği, Güneydoğu Avrupa Yayın Birliği, bunun üzerine Eurovision, bütün bunları da saydığınızda TRT'yi daha etkili kılacakmışız gibi görünüyor.

Bunun dışında, yine, diğer cevap veremediklerime inşallah yazılı olarak...

BAŞKAN – Yazılı olarak cevaplarınızı alalım.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Bulgaristan melesi vardı. Yani, sayın vekilim biraz da böyle itham edici tarzda: "Ne yaptınız o konuda, ne yapıyorsunuz?" Efendim, biz o konuda hiç boş davranmadık. Siz bilmiyorum takip ettiniz mi...

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) – Ben o bölgede yaşayan bir insanım. Sınır bölgesine yaklaştığımızda bizim kanalları bastırıyor Bulgar şeyleri.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Efendim, şöyle: Yani, hem bu sınır aşan yayınlar konusundaki ihlalleri hem de bizim oradaki Türk varlığına ilişkin yaptıkları yayın kesintileri -kısıntıları daha doğrusu- dolayısıyla ben 24-27 Ocakta Bulgaristan'daydım, Sofya'daydım. BNR yani Bulgaristan Radyosu Genel Müdürü -onlarda bizdekinden biraz farklı- BNT yani Bulgaristan Televizyonu Genel Müdürü, oranın muadili yani RTÜK muadilini ve yine oradaki RTÜK'ün teknik versiyonu muadili, bütün bunlar görüşüp inşallah bir sonuç alma... Yani, oradaydım, konuyla sizin tahmin ettiğinizden çok daha fazla ayrıntılı bir şekilde hassasiyetle ilgilendim.

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) – Bizim frekanslarımızın düşük olması...

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Hayır efendim.

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) – İğneada'ya gittim ben, TRT dinleyemiyordum.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Biz Yunanistan ve Bulgaristan dâhil olmak üzere Ukrayna'ya kadar yayın bastığımızda bütün buraları darmadağın edebiliriz. Ama böyle bir şey var ki bunlar, sınır aşırı bütün yayınlar bizim kontrolümüzde olan bir şey değil efendim. Yani, bunlar uluslararası anlaşmalarla tespit ediliyor. Biz eğer bir enterferans söz konusuysa bunu BTK'ya bildiriyoruz, BTK bunu hallediyor.

BAŞKAN – Onunla ilgili olarak da kendilerinden bilgi isteyelim.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Ama eğer istenirse bizden, "Korsan olarak basın yayını." denirse biz Ukrayna'yı bile darmadağın edebilecek bir güce sahibiz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Evet, Sayın Yılmaz da herhâlde sizi tebrik edecek.

Buyurun Sayın Adnan Bey.

ADNAN YILMAZ (Erzurum) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, bir önceki dönemdeki yerinizin doldurulması imkânsız, bu bakımdan üzgünüz ancak layık olduğunuz yerlerde görmekten mutluyuz, onurluyuz. Sizin değerinizi takdir eden ve kararnamenizi imzalayan şahıslara minnet borçluyuz. Yaklaşık otuz yıldır görevde bulundunuz, bu görevde üç aylık bir hizmet süreniz var. Turgay Bey kardeşim muhalefet tabii. Bu basıncı, ben de bir köşe yazarıyım. 15 televizyon, 16 radyosu, 4 dergisi, 38 dilde yayın yapan -7 bini 4'le çarpıyorum- 28.000-30.000 nüfusa sahip çoğu ilçelerden fazla sayısı olan bir kuruluşun başındasınız. Tabii, muhalefetin âdeti, usulüdür bunlar, öteden beri hep tenkit ederler, hiç diymediler ki "Bu kadar yapılan yayınlarda yok mu bunun iyi bir hizmet yönü?" Maalesef bunu demediler.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon :KİT Giriş : Tarih :04/02/2015 Stenograf : Kayıt: KİT Sayfa: 27

Sizleri tebrik ediyor, teşekkür ediyorum, sağ olun, var olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Adnan Bey’e.

Tamamladık mı Sayın Genel Müdürüm?

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Efendim, söz verirsiniz konuşurum.

BAŞKAN – Yani, diğer sorulara yazılı olarak cevap verebilirsiniz.

TRT GENEL MÜDÜRÜ ŞENOL GÖKA – Belki Cumhurbaşkanımızın yayınıyla ilgili o, efendim, biliyorsunuz, sadece TRT 1’de yayınlanmadı; TRT 1’de, TRT Türk’te, TRT Haber’de, hepsinde yayınlandı bunlar, TRT Arapça da dâhil olmak üzere ve bütün bunlara dağıttığınızda bunu belki...

Bir de orada teknik bir sorun vardı. Yani, bir halledemediğimiz, oradaki akustikten kaynaklanan bir akroşman veyahut da dip ses vardı. O sebeple bile -bana gelen “tweet”lerden en azından anladığım kadarıyla- kapatan çok insanın oldu çünkü çok rahatsız edici bir ses olduğu söylendi. Yayına almalarına göre, bazı yerlerde çok rahatsız edici, bazı yerlerde o kadar rahatsız etmeden izleyebildikleri bir yayındı. Yani, teknik bir hata da vardı orada. Bir de çok fazla bizim programladığımız bir şey değildi yani yeri açısından. Sadece Cumhurbaşkanımızın durumuna uygun... Biz 22’yi çok arzu ederdik orada, yayınlanması açısından.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, daha ibra faslı var, bir saniye.

Değerli Komisyon üyeleri, TRT Genel Müdürlüğünün 2012 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okutup işleme alacağım.

Buyurun:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun 2012 yılı bilançosu ve 179 milyon 449 bin 901,59 Türk lirası dönem kârıyla kapanan Gelir Tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

TRT’ye son teşekkür için de zaten söz vermiştik. Adnan Bey de iktidar grubunun duygularını ifade ettiler.

TRT çok büyük bir katılımıla Komisyonumuza iştirak etti. Biz de bütün arkadaşlara başarılar diliyoruz. Yaklaşık 40 kişi bildirilmiş ama 80 arkadaşımız burada. Bu nedenle, bu gösterdiğiniz ilgi için, hazırlığınız için ayrıca teşekkür ediyorum. TRT’nin başarılı çalışmalarına devamını temenni ediyorum.

Türksat Uydu Haberleşme, Kablo ve İşletme AŞ’nin 2011 ve 2012 yılı hesap ve işlemlerinin görüşmeleri için 5 Şubat 2015 Perşembe günü saat 10.30’da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 13.34